

TORSDAG 21 FEBRUARI. NR 4/2019

Ett hållbart liv kan inte köpas

Sista sidan

När terapeuten inte orkade längre

Sidan 6

Nu börjar Fontanas bokrea

Bilaga

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS. INSTICK TILL NÄRPES.

Tre i täten i biskopsspelet inför rond ett

Valpanelerna har erbjudit Svenskfinland möten som både övertygat och styrt om väljare i ett jämnt biskopsval, med en trolig andra omgång.

De tysta som redan bestämt sig av- gör utgången. **SIDAN 4**

Hon bytte kontorsstol mot färjhytt

Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Livet och sorgen i en församling

DEN OERHÖRT tragiska skidolyckan på ett konfirmandläger i Himos i helgen väcker starka känslor. En ung människa mister livet, alldeles för tidigt, alldeles i onödan.

Det finns inga teologiska förklaringar som kan dämpa den sortens bottenlösa förtvivlan. Det fanns och finns ingen mening i det som sker. Främst av allt går tankarna till den ungas familj och vänner, med stor sympati. Det här är er sorg och vi andra kan aldrig göra anspråk på att förstå den fullt ut. Varje sorg är unik, på samma sätt som de människor vi sörjer är det. Det måste alla som står utanför kretsen ödmjukt respektera. Samtidigt har också vi drabbats känslomässigt av det som händer därför att vi kan dra paralleller till vår egen vardag. Det är många som sänt sina barn på läger, men väldigt få som tänkt tanken att det kunde sluta så här.

ATT OLYCKAN sker i församlingens mitt, under det konfirmandarbete som tusentals finländska ungdomar berörs av, rör också om tankarna på andra plan. Det skrämmer, därför att det än en gång avslöjar att livet är bräckligt bakom det som känns tryggt och invant. Att det kan hända förfärligheter som ingen förutsett.

Olyckan är naturligtvis också ett trauma för församlingens – och i förlängningen alla församlingars – anställda och ansvariga och kan öka den vända många känner redan nu. Det syns redan i reaktionerna från kolleger som arbetar med konfirmander. De luftar öppet sin djupaste oro i sociala forum. Varje läger, varje weekend för med sig ett blytungt ansvar. Allt kan alltid göras ännu bättre – men hur väl man än förberett sig kan olyckan vara framme. Samma ansvarsbörda bär alla som hanterar barn och unga, vare sig det gäller arbetet i församlingar, skolor eller frivilligorganisationer.

HELA LANDET har bevittnat dödsolyckan och följt med medierapporteringen i helgen. Ändå är det nu det syns hur det stora arbetet alltid är lokalt. Det här är viktigt och pekar på var kärnan finns i den ibland identitetsvilna evangelisk-lutherska kyrkans arbete – nämligen i församlingarna.

Sorgen tillhör de närmsta. Krisarbetet är när-samhällets, med alla de krafter som finns just där. Stödet kommer från dem som står allra närmast intill. Västabolands svenska församling står i fokus, inte bara för att det var i den det hemska hände. Olyckan visar också att det inte är i centralt formade dekret kyrkan har sin handlingskraft. Församlingens arbete är att vara med, vara en del av de människors liv den är till för. Kyrkan måste möta dem i liv, födelse och död. Annars sviker den sitt uppdrag. Och församlingarna är hem som bevittnar våra liv, deltar i dem och gläds och gråter över allt de bär med sig.

Varmt deltagande till er alla som drabbats av sorgen.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: SUSSI BJÖRKMAN

”Man måste trivas med sig själv när man kör färja.”

Känner ingen oro

När en lång arbetskarriär tog slut stod Sussi Björkman plötsligt utan jobb. Idag jobbar hon i tre skift med att köra färja. Ute på Houtskär finns bara hon, naturen, bilarna och Radio Vega.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Klockan är två på eftermiddagen. Solen skiner, tunga snösjok dimper ner från träden. Vid färjan som kör mellan Saverkeit och fasta Houtskär är det turbyte. – Jaha, har du sett örnnarna idag? Och hur är det med sälarna? frågar **Sussi Björkman**.

Hon installerar sig bakom spakarna i den trånga färjhytten, medan **Janne Lindfors** sitter på en pall och rapporterar om dagens händelser. Han är egentligen pensionär – tidigare jobbade han som kyrkvaktmästare. Men nu kör han färja när det behövs, så att andra får ta ut semester och andra ledigheter. Sussi Björkman inspekterar lappen där färjförarna drar ett streck för varje gång de åker över. Vissa timmar blir det tio–tolv gånger, vissa timmar bara två, eller om nätterna ingen alls. – Nu väntar vi på snöplögen, den är på Saverkeit och ska över snart.

När plögen syns på andra sidan startar hon motorerna. Hon ska manövrera två spakar och två rattar. – Ibland borde man ha tre händer. Någon minut senare är färjan på andra sidan.

Fostrades på elevhemmet

Sussi Björkman är skärgårdsflicka. Hon växte upp i Pojo och på Åland, och i tioårsåldern började hon i skola i Åbo och bodde på elevhem. Hem till Åland

kom hon bara till de längre semestrar-na, varje veckoslut tog hon bussen till Pargas och bodde hos mormor. Hon minns inte att hon skulle ha varit ledsen över att bli självständig så tidigt. – Alla var i samma båt på elevhemmet. Det var en kompissskola, jag fosterades av de andra barnen. Och så började jag i scouterna. Mötena var på tisdagskvällar – veckans bästa dag! Scoutingen håller hon fortfarande på med. På förra sommarens program stod ett stort sjöscoutläger i Pernå. – Jag tänker på mina år i termer av scoutläger – aha, år 1975 – då var vi där!

När stolarna tog slut

När Sussi Björkman skulle välja yrkesbana blev det lantmannaskola, värdinneskolans husdjurslinje och sedan lantbruksläroverket – Skuffis – i Åbo. Dagen före Tjernobylolyckan år 1986 fick hon sina agrologpapper. Hon fick jobb på en distriktsorganisation för Jord- och skogsbruksministeriet, och så jobbade hon med lantbruksutveckling som tjänsteman i nästan trettio år. Det var omorganisering efter omorganisering. Och sedan tog jobbet slut. – Staten sanerade och man skulle söka sina jobb igen. Det var stolleken – när musiken slutade såg man hur många som hittat en stol.

Det fanns ingen stol för henne. Hon

valde att säga upp sig och få ett års lön. Den sommaren var hon chaufför under en pilgrimsvandring och ledare på 4H-läger och tänkte att något dyker upp när det är dags. Och det gjorde det. Först fick hon ett vikariat på Brusaby. – Där var jag i ett och ett halvt år, och det var det bästa jobb jag någonsin haft. När vikariatet var på slutrakan åkte hon till en jordfästning i Åbo. Bästa vännens mamma hade dött. Där fick hon höra att det var akut brist på färjförare. – Jag tänkte: Varför inte? Jag har aldrig kört färja förr men jag klarar säkert av det. Hon hade redan scoutskepparpapper och VHF-certifikat – det var bara att tenta undan det material som krävdes och övningsköra lite. Nu har hon kört

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Normalmmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad		Paradbild: Sofia Torvalds Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR). Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.
--

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonssredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonss-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson , tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 60 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275
---	---

färja i två år. Det kontrakt hon har tar slut i april.

– Det bekymrar jag mig inte för. Det löser sig!

En del färjeförare tycker att jobbet är ensamt.

– Man måste trivas med sig själv när man har ett sådant jobb. Man måste tycka om naturen. Radio Vega är min bästa vän. Jag följer med allt som händer i världen – det är bättre än teve för du får själv måla upp dina bilder.

Det finns egentligen inget som känns riktigt dåligt med jobbet, inte ens natterna. Från scoutingen är Sussi Björkman van med att sova när som helst och var som helst, så när det är lugnt om natten tar hon sig en liten lur och känner sig pigg igen.

SAVERKEIT-FÄRJAN BYGGDES
år 1972 men jobbar fortfarande hårt. De rymmer tio personbilar. – Husbilarna är jobbigast, för de tror att de är långträdare.

– Det enda som är riktigt irriterande är husbilarna om somrarna. De tror att de är långträdare och tar all plats, parkerar mitt på färjan. Men lyckligtvis brukar ilskna medtrafikanter ta hand om dem.

En Pippi Långstrump-typ

Sussi Björkman är inte bara veteranscout, hon är också veteran i församlingsrådet i Åbo.

– Jag aktiverade mig som ung vuxen och har varit med sedan 1980-talet. Jag har en sådan paroll att om man inte är intresserad av politik riskerar man att bli styrd av idioter. Om man tycker att något är jättefel, då måste man gå med.

Hon skulle önska att kyrkan blev mer öppen och tillåtande.

– Det är inte rätt att hacka folk med Bibeln i huvudet. Men det har de flesta präster idag insett.

För henne betyder tron tröst och säkerhet.

– När jag seglade mycket med scouterna och det var ruskigt väder började vi sjunga: ”Med Jesus i båten kan jag le mitt i stormen ...” Vi sjöng ju lite för att skoja, men det ledde till att vi blev glada och mindre oroliga. Det fanns ett korn av sanning där bakom.

Idag är hon 57 år, och hon oroar sig inte för det som ligger framför henne.

– Jag är lite som Pippi Långstrump. Jag tänker att det jag aldrig gjort förr, det klarar jag säkert av. Det är förspild kvinnokraft att oro sig över framtiden.

SUSSI BJÖRKMAN

KÖR SAVERKEIT-FÄRJAN PÅ HOUTSKÄR.

HAR SUTTIT MED I FÖRSAMLINGSRÅDET I ÅBO SVENSKA FÖRSAMLING SEDAN 1980-TALET.

TYCKER OM DJUR OCH NATUR, SKOG OCH MARK, OCH RÄKNAR SINA ÅR MED HJÄLP AV SCOUTLÄGER.

Olycka på skriftskolläger skakar Väståbolands församling

OLYCKA. Väståbolands församling sörjer den femtonåriga pojken som förolyckades i en skidolycka under församlingens skriftskolläger i Himos i jämsä på lördagen.

– Vi ber vår Herre om kraft till pojkens familj och till de sörjande, säger kyrkoherde **Harry S Backström**. Det gjorde vi redan i söndagens högmäs-

sa i Pargas.

Konfirmanderna anlände till Himos på lördagen. Under lägrets första dag åkte fem pojkar offpist, i skogen utanför de utmärkta skidbackarna. Den förolyckade pojken hamnade på efterterkälken och när vännerna vände om för att söka efter honom fann de honom livlös. Han hade fallit nedför en brant. Vännerna agerade

snabbt, de tillkallade hjälp och räddningspersonalen var fort på plats. Men hans liv gick inte att rädda.

– Skriftskolläget avbröts och gruppen återvände natten till söndag, säger Backström. Under söndagen ordnades krishjälp för gruppen och för konfirmandföräldrarna.

Under måndagen var kyrkan öppen för samtal, ljus-

tändning och andakt. Den lokala mentalvårdsgruppen och högstadiets kurator har också haft jour.

– Skriftskolläget i Himos har en lång tradition i församlingen. Det har ordnats sedan 2001. Vår ungdomsarbetsledare har varit med från första början och är mycket erfaren, säger Backström.

Denna vecka har skolor-

na i Väståboland sportlov. Backström har tillsammans med kuratorn för skolan där pojken var elev förberett det eventuella behovet av stöd och samtal när skolarbetet tar vid efter lovet.

Församlingen har också ställt in skidresan till Himos som var planerad till lördagen.

Polisen utreder olyckan.

Finlands svenska
prästhemsförbund rf.

ÅRSMÖTE

lö. 30.3 kl 15.00 i biskopsgården.
Efteråt samtalar **biskop Björn**,
teol. doktor **Minna Näsman** och
ekobonden **Conny Englund** om
vårt ansvar för miljön. Helgmäls-
bön i domkyrkan kl.18. Därefter
"Eart hour" – gemenskap med
mat och samvaro. Ingen avgift.

Anmälan till maria.bjorkgren-vikstrom@
evl.fi eller 040-5622585 senast 20.3.

Debatten avslöjar de små skillnaderna

BISKOPSVAL. Åt vilket håll vill den blivande biskopen styra skutan? Vi ställde biskopskandidaterna frågor som väcktes av deras uttalanden under en valdebatt.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **MALIN AHO**

Kyrkpressen följde med den tredje biskopsvaldebatten i Helsingfors förra veckan. Utgående från den ställde vi en följdfråga till varje kandidat.

SIXTEN EKSTRAND

Du sa under debatten i Helsingfors att du skulle vilja se en avsevärd nedmontering av kyrkans byråkrati. Men du jobbar själv som direktor vid Kyrkostyrelsen, som av många församlingar upplevs vara det maskineri som producerar all den här byråkratin. Hur har du i ditt arbete vid Kyrkostyrelsen arbetat för att minska byråkratin?

– Eftersom kyrkans medlemsantal sjunker och resurserna därmed minskar måste vi få en lättare kostym. Den här processen bör ske på två nivåer. Mera av beslutsfattandet bör för det första flyttas över från rikskyrko- och stiftsnivå till den lokala församlingen. För det andra måste kyrkan som helhet i framtiden se över sin förvaltning och göra den enklare. I det här avseendet är det kyrkomötet, där den blivande biskopen också sitter, som anger riktningen.

Samtidigt måste vi komma ihåg att det finns vissa gemensamma uppgifter som det lönar sig att sköta centralt. Till dem hör radioandakterna, gudstjänsterna i radio och tv samt informationen om det som händer i kyrka och samfund. I Borgå stift har vi dessutom hitintills varit eniga om att det finns behov av en omsorgspräst och en dövspräst.

Det som också många förbiser när man slentrianmässigt talar om att Kyrkostyrelsen "producerar all den här byråkratin" är att en stor organisation som kyrkan med nästan 20 000 anställda och fyra miljoner medlemmar kräver en viss organisation för att sköta sina åtaganden gentemot anställda, församlingar och myndigheter.

Kyrkostyrelsen och KCSA gör det som kyrkomötet beslutar och därför har en enskild tjänsteman mycket små möjligheter att minska på byråkratin.

Jag har dock inom de ramar där jag har beslutanderätt gjort KCSA:s egen organisation mera strömlinjeformad. För ett par år sedan slogs två avdelningar i hop och vi tog bort en mellanchef. Jag har också målmedvetet styrt vårt arbete så att vi i högre grad än tidigare skall röra oss på fältet, utbilda, inspi-

rera och stöda församlingarnas medarbetare. Ett utmärkt exempel på det sistnämnda är den utbildning i den nya konfirmandläroplanen som nyligen har genomförts och där 230 anställda i alla våra prosterier deltog.

LISA ENCKELL

Du var den enda biskopskandidaten som under debatten understödde tanken på en enda, stor församling i Helsingfors. Men för tillfället har de tre olika Helsingforsförsamlingarna väldigt olika teologiska profiler och det är svårt att tänka sig att de alla skulle fungera under samma tak. Hur skulle du som biskop gå till väga då det gäller att förena tre så olika kyrkliga verksamhetskulturer?

– Frågan angår ju inte egentligen biskopen i Borgå stift. Det är församlingarna i Helsingfors och samfälligheten med gemensamma kyrkofullmäktige som avgör – när det är aktuellt – hur många församlingar som behövs och har ekonomiska förutsättningar att tjäna helsingforsarna. Ifall det i framtiden blir nödvändigt med sammanslagning av finskspråkiga och svenskspråkiga församlingar anser jag som helsingforsare och tidigare förtroendevald att det är möjligt att sammanlägga de tre nuvarande svenska församlingarna till en Helsingfors svenska församling.

Redan idag är det för en icke-församlingsaktiv medlem i Helsingfors viktigt att höra till ev. luth-kyrkan än till en viss församling. Jag tror inte att alla ens vet vilken församling de är medlemmar i. Enklare skulle det bli att säga att jag är medlem i Helsingfors svenska församling (jämför Esbo svenska församling).

De nuvarande tre svenska församlingarna skulle kunna bevara sin egenart i de kyrkor och församlingscentrum där de har sin verksamhet. Då verksamheten fungerar smidigt i de lokala församlingarna är det inte biskopens sak att blanda sig i varken verksamhet eller strukturer. På lokalt plan bär de anställda tillsammans med de förtroendevalda ansvaret för både verksamhet och förvaltning.

MARTINA HARMS-AALTO och Johan Bärlund ledde debatten, som samlade omkring 170 åhörare till G-18 i Helsingfors. FOTO: SOFIA TORVALDS & MALIN AHO

HARRY SANFRID BACKSTRÖM

Du sa under debatten att du inte vid nattvardsbordet frågar om någon är medlem eller inte, alla är välkomna att dela Kristi kropp och blod. Kommer du som biskop att understöda tanken på ett öppet nattvardsbord? Ser du teologiska problem med den hållningen?

– Jag kommer som biskop att vara för ett öppet nattvardsbord. Det finns teologiska överenskommelser som i sig ger vissa principiella riktlinjer i arbetet, men som i praktiken är annorlunda. Tre perspektiv, ett praktiskt, ett teologiskt och ett pastoralt. När nattvarden utdelas är det varken möjligt eller ens önskvärt att avgöra hur det är ställt med en persons trosliv eller medlemskap, nattvarden delas till alla som kommer. I högmässan i syndabekännelsen får vi be om förlåtelse för våra synder och lämna våra bördor vid Kristi kors. Därefter kan vi frimodigt komma till nattvarden. Vi ska som präster med glädje ta emot alla vid nattvardsbordet, för att få del av Kristi kropp och blod.

BO-GÖRAN ÅSTRAND

Du sa under debatten att biskopen som opinionsbildare kan göra det misstaget att den går för snabbt framåt med vissa frågor, så att den inte har fältet med sig. Nämn en fråga där du som biskop skulle vilja gå snabbt framåt men misstänker att du inte har fältet med dig.

– Frågan om samkönade äktenskap är en sådan fråga. Där skulle jag gärna gå snabbare fram, men jag inser också att det kan vara nödvändigt att vänta in fältet. Orsaken till min rastlöshet i den här frågan är att jag har mött par som inför Gud och människor skulle vilja lova att älska varandra, att ta ansvar, att vara trogna och dela allt i livet. Det enda hindret är att de är av samma kön. För dem handlar det om deras liv och framtid. Jag vet också att många av prästerna och kyrkans medlemmar ser det här på samma sätt som jag. Och jag känner ju familjer där man har tänkt om i frågan eftersom det in-

DET VAR glad stämning när biskopskandidaterna samlades till debatt i Helsingfors.

De tysta avgör valet i Borgå stift

KOMMENTAR
MAY WIKSTRÖM

Just nu ligger tre kandidater i täten i biskopsvalet. På basis av det understöd man vet om är margina-

lerna små mellan **Sixten Ekstrand**, **Lisa Enckell** och **Bo-Göran Åstrand**. **Harry Sanfrid Backström**s understöd är klart minst. Det troliga är en andra omgång där den ena kandidaten heter Ekstrand, medan det är hugget som stucket mellan de två övriga.

Enligt det synliga understödet har Lisa Enckell ett försprång. Delvis förklaras det av att hon var snabbt ute med en bra drive i kampanjen. Hennes väljare deklarerade tidigt sitt stöd och vinner på att deklarera det för att attrahera flera. Samma behov har inte funnits hos de andra kandidaternas väljare. Det finns eventuellt de som antar att det vet hur de flesta "nog ändå röstar". Den gruppen riskerar att bedras, särskilt de som tänkt taktik- eller markeringsrösta. Det här valet liknar nämligen inte tidigare biskopsval.

Knappt tvåhundra av sjuhundra väljare har meddelat sina preferenser. Många av dem är präster. Bland de återstående finns det en stor skara lekmän, vars tystnad inte behöver betyda att de inte har bestämt sig. Tigandet kan lika väl innebära att de har sin ståndpunkt klar och saknar behov av att deklarera den.

Mogna för kvinna, men frågetecken kring meriter

Lisa Enckells största styrka är hennes hängivna bakgrundstrupp. Utan henne och dem hade det här valet varit ett av de tråkigaste i stiftets moderna historia. Nu blåser den oroande Lisavinden friskt över trötta sammanhang och vittnar om ett paradigmskifte. Samtalet handlar inte längre bara om meriter. Det knuffar till synen på biskopsämbetet – och helt klart – Borgå stifts beredskap att ta emot en Gudstjänande kvinna högst upp i hierarkin. Att det sker är viktigt både för kvinnor och män. Därremot är det flera som undrar om den rätta kvinnan heter Lisa Enckell. De tveksamma saknar ledarskapserfarenhet och en tydlig teologi. Enckell är en god kommunikatör efter att ha jobbat många år inom media – men kompenserar det att hon ibland uppenbart inte känner till församlingarnas verklighet, struktur och utmaningar? Det tveksamma själv sätta sig in i människors livssituation, tydligt visa var man själv står och visa riktningen.

Det finns en del som syns. Annat syns inte – men finns. Den intensiva kampanjtiden i biskopsvalet just nu är som det klassiska flytande isberget. Det som ligger osynligt under ytan kommer att avgöra vem som sitter i Borgå – och lekmännen har den absoluta nyckelrollen.

DEM BÖRJAR?
Kandidaterna drog långsticka.

te längre handlar om teorier utan om en familjemedlem. Eftersom det gäller människor och deras liv skulle jag vilja se en snabb utveckling.

Samtidigt har jag jobbat i nästan tolv år i kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, som ju representerar fältet. Där fungerar det så, att har man inte minst tre fjärdedelar av alla ledamöter med sig, så blir det ingen förändring. I det sammanhanget är den enda framkomliga vägen att man gör ett grundligt arbete tillsammans med andra som tänker på samma sätt. I praktiken innebär det att använda sig av den sakkunskap som står till förfogande, diskutera och be.

Som opinionsbildare ska biskopen därför vara både frimodig och ha tålmod. Opinionsbildningsker också genom att påminna om vilken situation utsatta människor lever i och vad de tänker. För att kunna göra det ska biskopen själv sätta sig in i människors livssituation, tydligt visa var man själv står och visa riktningen.

VIDEO PÅ WEBBEN!

Vad tycker kandidaterna om det faktum att biskopen tjänar fem gånger mer än vissa "vanliga" kyrkligt anställda? Och när känner kandidaterna tvivel? På www.kyrkpressen.fi hittar du videointervjuer med alla kandidater där de ger svar på tal.

dra yrkesgrupper som valts in på lekmanakvoten. Det kan bli svårt för hårt trängda församlingsanställda att svälja att Enckell måste tillåtas en brant inlärningskurva – alternativt att hon blir en biskop som stötts och mentorerats av bakgrundskrafter som ingen har valt.

Samtidigt sätter det fokus på att biskopsämbetet som ensamuppdrag är en omöjlighet och omänsklighet. Det är ett viktigt synliggörande. Ett biskopsämbete som ett slags team är däremot inte förankrat i helhetskyrkan och kunde göra Borgå stift ännu mera udda än det redan är. Därremot borde också Borgå-biskopen nödvändigt ha en teologisk sekreterare.

Personlighet inverkar

De teologiska skillnaderna mellan Bo-Göran Åstrand och Sixten Ekstrand finns, men är inte hisnande. De utomstående komprimeringar av dem bägge blir som vanligt lätt onyanserade och orättvisa.

Kategoriseringen av prästen Ekstrand som en fyrkantig byråkrat ignorerar hans många år som verkstadsgolvspäst, trots att kyrkoherde-

erfarenheten ligger i ett åttiotal när förutsättningarna var helt andra än nu. Han har däremot både slitit ihop frivilliga verksamhetsmedel för Kyrkans Ungdom och i pastoraluppgifter mött dess brokiga medlemsskara i stora och små sammanhang.

Frågan om varför Bo-Göran Åstrand i ett par repriser har lagt sin doktorsavhandling om ett för de flesta okänt ekumeniskt dokument från 1992 på hyllan räcker inte heller till för att avskriva honom som en

"Det här valet liknar nämligen inte tidigare biskopsval."

synlig och reflekterande teolog. Han har en vision om att göra lokalförsamlingen till en levande, naturlig gemenskap på den ort där den finns. Den församling han leder arbetar målmedvetet med en församlingsstrategi på teologisk grund som saknar motsvarighet i de flesta andra församlingar.

Den som vill kan därför hitta lika välgrundade argument för Ekstrand som verk-

lighetsförankrad präst som för Åstrand som de stora linjernas teolog och förnyare. Valet blir i slutändan ett personval, som kanske mest av allt bottnar i vem som har stöttat eller stött sig med vem i stiftets spindelväv av relationer.

Backström sticker ut

Teologiskt sett är Harry Sanfrid Backström den enda som skiljer ur i skaran. För en del blir hans bibelsyn och förhållningssätt till samkönade vigslar och samarbetsvägraner för präster för mycket. Samtidigt är han en representant för en skara präster och lekmän som också finns i kyrkan. Han synliggör dem och den olösta frågan om hur kyrkan ska förhålla sig till dem i frågor om prästvigning och sargudstjänster.

Valet i mars blir därför också en indikator för den kommande biskopen på hur stor brokigheten i stiftet verkligen är. Även om den troligtvis är en minoritet kan den skaran och den problematik de medför i stiftet inte viftas bort. Kyrkan är inte hel och stiftet är inte heller helt. Den här utmaningen ligger definitivt på den kommande biskopens bord.

FLYKTINGAR. Familjen vill att han ska återvända till Irak för att de ska kunna ge hans huvud som en gåva till klanen. Det är straffet för att han döpt sig. Men Migri tror inte att hans kristna tro är äkta.

Har funnit styrka i sin nya tro

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Han visar gärna upp sin biceps och korset som han låtit tatuera där. **Mustafa Jawad Al-Braichi** är välbyggd. Han har börjat träna bodybuilding sedan han kom till Finland. Tatueringen är en del av hans väg till kristen tro.

– Jag tror att tatueringen var Guds plan för mig, säger han.

Hemma i Bagdad gjorde Mustafas vän tatueringar. Vänner erbjöd sig att göra en tatuering gratis. När Mustafa bläddrade i en bok med exempelbilder stack ett korssymbolen ut ur mängden.

– Jag tyckte det var snyggt och jag ville ha det. Men du är ju muslim, sade vänner. Korset är för kristna. Det är *haram*, förbjudet för en muslim. Jag förstod inte problemet. Jag bara tyckte om symbolen. Varför är det *haram*?

Vänner hade ändå inga problem att tatuera korset. Men det blev ett problem för Mustafa.

– När min mamma såg tatueringen frågade hon om jag visste vad det betyder. Jag svarade nej, bara något vackert. Det är *haram*, sa mamma. Jag sade att jag inte visste det.

Mamma samlade mina bröder, mina morbröder och farbror. De slog mig. Jag förstod inte varför och när jag frågade fick jag inget svar. De kedjade fast mig i fönstergallret i ett rum. Där satt jag i en månad och fick bara gå till toaletten och i dushen. När jag frågade varför svarade mamma att det ska lära dig att inte göra det på nytt. Hon sade

att korset är en symbol för människor som tror på avgudar.

Hon krävde att Mustafa måste ta bort tatueringen. Det gick Mustafa med på men efter tre behandlingar tog hans pengar slut. Korset syntes fortfarande svagt. Det hade krävts ytterligare två behandlingar för att få bort den helt, men familjen var nöjd.

I grannskapet bodde en kristen flicka som hörde talas om tatueringen.

– I hemlighet förklarade hon för mig vad korset betyder.

Mustafa visste inget om den kristna tron för i Irak kan man inte tala om den.

– Ifrågasätter man något i islam får man inget annat svar än *haram*. Har man frågor möts de av tystnad.

Flickan förklarade skillnaden mellan Mohammed och Jesus.

– Hon berättade att Jesu mor Maria födde honom genom helig Ande. Mohammed hade precis som vi en pappa och en mamma. Hans mamma hade tidigare haft många män medan Maria var jungfru. Det är en stor skillnad. Jesus är Guds son och en gåva till oss. Han botade sjuka och han dog för oss. Mohammed drog folket till sig genom att döda medan Jesus gjorde det genom kärlek.

Mustafa ville tro det flickan berättade men vågade inte på grund av familjens reaktion på tatueringen.

– Jag ville bli kristen i Irak. Men jag vågade inte ta steget. Blir jag kristen kommer familjen att döda mig. Att konvertera är en stor sak. Det gör man inte på basen av det man hör. Det är nå-

got man måste känna.

I Bagdad arbetade Mustafa som svetsare och köra taxi. En av hans bröder körde också taxi.

– En dag för tre år sedan kom han inte hem från jobbet. Än idag vet vi inte vad som har hänt honom. Han var gift med en kvinna från Mosel, där Isis verkade. Därför togs han av shia-milisen.

Milisen kom också och frågade efter Mustafa. Men var han inte hemma då.

– Vi blev rädda och min mamma ville att jag skulle fly från Irak.

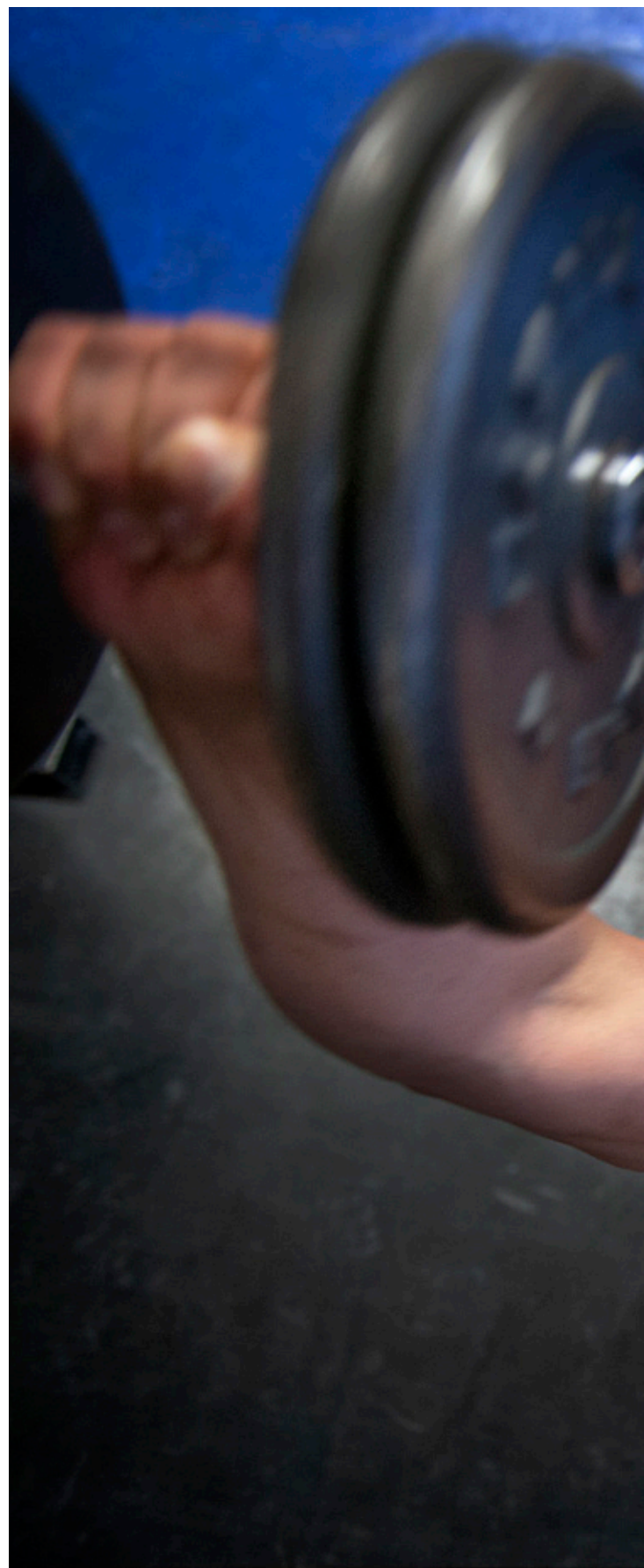
Mustafa kom till Finland i augusti 2015 tillsammans med två andra irakier, en vän och en granne.

– Jag hörde att lagen är god i Finland och att ingen kan röra mig för min tros skull. Här lärde jag mig mera om den kristna tron. Jag bestämde mig för att bli kristen. Jag ville gå i kyrkan men hade ingen att gå med.

I hemlighet berättade han om sin önskan för sin språklärare.

– Hon lovade ta mig till kyrkan, men först bjöd hon mig hem till sig. Samtidigt var där också några andra irakier. Hon avslöjade att alla som var där hade enskilt berättat för henne att de vill bli kristna. Men vi rädda för varandra och hade inte sagt något. Ni ska inte vara rädda för varandra, för ska ni bli kristna blir ni också bröder, sade hon. Sedan tog hon gruppen till kyrkan. De fick kontakt med en präst som påbörjade dopundervisningen.

– Han förklarade den kristna tron för oss. Jag hade redan accepterat den och när prästen efter avslutad undervisning

MUSTAFA TRÄNAR på gymmet så gott som varje dag.

frågade om någon vill bli döpt svarade jag genast ja. Hela gruppen blev döpt.

Mustafa säger att hans liv som kristen är helt annorlunda än som muslim.

– Det känns som om jag blivit född på nytt till en ny person. När jag talar med Gud så svarar han mig. Jag känner att Gud är nära mig. Det gjorde jag inte förr. Nu har jag ett gott liv. Jag är lycklig. Förr var jag ledsen. I islam måste man vara arg hela tiden, i synnerhet på kristna och judar.

– Tidigare räknade jag med att hamna i helvetet när jag dör. För dit hamnar man när man gjort ett fel. Där det inte längre värt att försöka göra rätt. Nu vet jag att jag får förlåtelse för det jag gjort fel. Jag vet att jag har ett evigt liv efter döden.

Familjen får veta

Grannen återvände till Irak efter att han fått tre avslag på sin asylansökan. Före det tog han kontakt med Mustafa.

– Tidigare gillade han mig inte men innan han åkte blev han plötsligt vänligt inställd. Han ville diskutera min kristna tro och frågade om också han kun-

de bli kristen. Vi gick till en av präster-
na som förklarade hur det går till. Han
kom med mig till kyrkan och han fo-
tograferade mig där. Men så sade han
att han inte ville bli kristen.
En vecka efter att grannen återvänt
började familjen fråga Mustafa när han
ska komma hem.
– De sade att allt är lugnt här och att
de saknar mig. Jag svarade att jag vill
stanna i Finland. Men när de upprepa-
de frågan började jag överväga att åter-
vända. Jag tänkte att jag kan leva som
kristen i hemlighet där.
Men en vän i Irak varande honom för
att komma hem. Familjen kommer att
döda dig, sa han.
– Jag frågade varför. För att du är kris-
ten. Vem har sagt det, undrade jag. Han
visste, för grannen som återvänt har
berättat för min familj och visat bil-
der på mig i kyrkan. De ville jag skul-
le komma hem för att döda mig.
Vännen sände Mustafa en video från
ett möte inom klanen där man talar om
att döda honom. På videon säger fa-
miljen också samma sak. Familjen har
också skrivit under ett dokument där

de lovar döda honom när han kommer
hem. Mustafa har en bild på det do-
kumentet. Videon och bilden har han
sänt till Migri.
Då förstod Mustafa varför grannen
plötsligt ändrat inställning till honom.
– Jag trodde att han hade ett ärligt
intresse av den kristna tron.
Nästa gång han fick frågan av sin
bror när han kommer hem svarade
han aldrig.
– Varför vill du som är min bror dö-
da mig, frågade jag. Han blev arg då jag
kände till deras planer. Han sade att han
ska ge mitt huvud till klanen. Jag sva-
rade att jag ger dig min kärlek.
Efter det laddade Mustafa upp en bild
på ett kors på sin Facebookprofil och
Instagram. Då brydde han sig inte län-
gre om att vara rädd. För alla visste redan.
**Tror du att din mamma faktiskt skulle dö-
da dig?**
– Ja, det tror jag. På videon frågar en
person vem som säger att den som byter
religion ska dödas. Om Mustafas mam-
ma accepterar att han dödas så ska du
inte ifrågasätta det, lyder svaret.

MUSTAFA TOG
bokstavligen
korset på sig.

Nu vill Mustafa berätta sin historia
med namn och bild trots att det kan le-
da till stora problem för honom.
– Jag är inte längre rädd. Jag känner
mig trygg. För det första skyddar Gud
mig. Men det gör också Finlands lag.
Han har funnit styrka i verserna ur

**”Det känns som
om jag blivit
född på nytt till
en ny person.”**

Lukas 21 där Jesus säger att vi ska bli
förrådade av föräldrar och syskon, dö-
dade och hatade för hans namns skull.
– Senare hade jag en dröm där jag
läste Bibeln ur Matteus 16: om någon
vill följa mig så ska ha förneka sig själv
och ta på sig sitt kors.
Det talade till honom att förnya och
förbättra korstatueringen. Det tidigare
enkla korset har nu fått vingar.
– Vingarna symboliserar Jesu upp-
ståndelse.
Tatueringen är hans vittnesbörd.
Muslimerna har slutat hälsa på honom.
– Efter att jag gjort tatueringen köpte
muslimen som jag delar lägenhet med
egna kökstillbehör. Han ser mig som
haram och skulle troligen döda mig om
han trodde att han kom undan med det.
Migri tror ändå inte att Mustafas
kristna tro är äkta. Han har fått ett av-
slag på sin ansökan om uppehållstill-
stånd efter att han blev döpt. Nu har
han fått ett datum till förvaltningsrät-
ten som ska höra honom. Under tiden
fortsätter han sitt jobb som svetsare och
att berätta om sin tro.

HJÄLPAREN. När terapeuten Heli Suutari jobbade med att hjälpa andra ut ur utmattning blev hon utmattad själv. Hon lärde sig att sluta kontrollera allt, se på sig själv med nådig blick och lita på att allt ordnar sig.

Allt blir bra, allt kommer att bli bra

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

FOTO: **NADEZHDA TITOVA**

Sommaren 2016 märkte **Heli Suutari** att hon inte mådde bra. Hon gjorde långa dagar vid en belgisk terapiklinik som specialiserat sig på vård av personer som lider av missbruk, ätstörningar och utmattning. Arbetsresorna var långa, klienterna kom in som på löpande band, det fanns inte tid att ta paus.

Många av dem som sökte hjälp hos henne hade svåra problem, problem som kändes krävande för en färsk terapeut – särskilt eftersom det inte riktigt fanns tid att lyssna till dem på ett empatiskt sätt.

– Efter ett tag märkte jag att ena halvan av ansiktet blev trött mot eftermiddagen, jag hade svårt att forma ord. En dag när jag kom hem sa min man: ”Vad är det som har hänt med ditt ansikte?” Halva ansiktet hängde, som om jag blivit förlamad. Vi gick genast till läkaren. Jag undersöktes grundligt, men ingen hittade något fel på mig. Då tittade läkaren på mig och frågade: ”Madame, är det möjligt att Ni är stressad?”

Drömjobbet blev mardröm

Heli Suutari blev slutkörd när hon jobbade vid en specialklinik som vårdade patienter med utmattningssyndrom. Det kändes som ett fruktansvärt misslyckande.

– Det blev värre av att jag anklagade mig själv för det som hänt. ”Jag borde ha orkat! Varför orkar alla andra? Varför måste just jag kämpa så hårt?” Det fanns en bitterhet och besvikelse i min inre dialog, och den dialogen var så sträng.

Hon hade blivit terapeut sent i livet, efter att ha träffat sin belgiske man **Pierre** vid en konferens i London. Snabbt flyttade hon till Liege, 100 kilometer från Bryssel, och de grundade familj. Hon jobbade med EU-administration ett tag men trivdes inte alls med kontorsjobbet. Efter krävande studier vid ett franskspråkigt vuxeninstitut utbildade hon sig till terapeut. Drömjobbet! Men det blev inte alls som hon tänkt sig.

Medan hon vilade ut från sin utmattning började hon skriva.

– Jag jobbade bara en dag i veckan för att återhämta mig ordentligt. Jag vil-

le hitta ett konkret verktyg som skulle hjälpa mig att ta mig ut ur min kraflöshet. Så jag skrev. Jag skrev för att reda ut det som hänt.

Se med mild blick

Det var så boken *Kaikki kääntyy hyväksi* (Atena 2019) kom till – en bok där en terapeut med egna erfarenheter av både missbruk och utmattning skriver om hur hon lärt sig att ta hand om sig själv. Hon ville hitta en motvikt till sin stränga inre dialog och lära sig själv att se på sig själv med nåd.

– Men det var svårt! Jag var tvungen att erövra insikten att jag inte kan förvänta mig nåd och mildhet och acceptera från någon annan – nåden måste komma från mig själv. Eftersom jag ständigt hungrar efter nåd och acceptans måste jag lära mig att mata mig själv.

Hon säger att hennes första och viktigaste insikt var att all förändring börjar med att man tydligt formulerar sina problem för sig själv.

– Jag märkte att jag brukat tänka att motgångar är någon sorts straff som jag fått för någon felgärning jag begått. Jag tänkte att jag var drabbad för att jag inte varit tillräckligt snäll eller för att jag inte försökt tillräckligt mycket – så som ett barn tänker. När jag började skriva boken blev mitt förhållande till mina livsproblem mer normaliserat. Problem är problem. Man kan försöka göra något åt dem, och kan man inte det måste man godkänna dem, utan att hela tiden klanka ner på sig själv.

Fick vara svag och kraflös

Några år tidigare hade hon kämpat med ett gryende missbruk – hon hade som vana att belöna sig själv med vin efter en tung arbetsdag. Under skrivprocessen märkte hon att missbruksbeteendet satt kvar på andra livsområden, även om hon ställt vinflaskan på hyllan.

– Jag tror att vi alla kämpar med någon sorts beroenden. Det händer så lätt att vi söker tröst på fel ställe. Jag upptäckte att jag var beroende av att ha kontroll på alla livsområden: som mamma, partner, medmänniska, terapeut. Det var väldigt tröttsamt för mig. Jag förstod att utmattningen inte bara handlade om jobbet, utan också om hur jag själv tänkte om mig själv och om hela mitt liv.

Hon fattade att hon inte behövde ha kontroll över allt. Hon fick vara svag och kraflös.

– Visst har jag fortfarande ett stort kontrollbehov, det är säkert något jag tar med mig till graven. Men det viktigaste för mig har varit att känna igen det där kontrollbehovet, ”nu sysslar jag med det här igen”. Idag kan jag prata om det, och be om ursäkt av min man och dotter när jag jagat upp mig över något i onödan.

Inte se sig som offer

Boken heter alltså *Kaikki kääntyy hyväksi*, ett citat av mystikern **Julian av Norwich**. På svenska lyder citatet ungefär ”Allt blir bra och allt blir bra, allting kommer att bli bra”, i original: ”All shall be well and all shall be well, and all manner of thing shall be well.”

– Jag skrev en tröstmot för min egen skull. Det var viktigt för mig att lära mig mer om tillit.

Det händer mycket dåligt i våra liv, det är normalt, men vi behöver en grundtillit till att allt blir bra trots motgångarna. Det behöver vi liksom bilar behöver bensin, menar Suutari.

– Annars är det för tungt att leva. Jag har märkt att man kan ta hand om sig själv så att man återerövrar den tillit som gått förlorad. För någon kan den resan handla om religion, för någon annan om att gå ut i naturen och krama ett träd. Om man inte vill tro på en högre makt kan man till exempel i missbrukssammanhang tänka att man lutar sig tillbaka mot gruppens samlade vishet och hittar tillit där.

Själv väljer hon att lita på något som är större än hon själv, eftersom det är terapeutiskt för henne.

– Har jag tillit till något större behöver jag inte kontrollera allt. Jag får vara liten.

Hon skriver om att välja tacksamhet – och poängterar att det kräver en aktiv handling. På samma sätt kan det kräva handling att inte se sig själv som ett offer för olyckliga omständigheter.

– Att bli ett offer kan vara en trygg plats att retirera till när det är tungt. Man tycker synd om sig själv, och den känslan är trygg. Jag ger mig själv lov att tycka synd om mig själv – i små portioner! Men om jag fastnar där gör jag inget. I offerrollen finns ingen aktivitet, man bara stannar kvar på samma ställe, och det är inte bra.

KOMMENTAR

BIRGITTA STRANDBERG-RASMUS

Jag gör andningsövningar

TERAPIARBETET hör till de yrken där den känslomässiga belastningen är farligt hög. I början av ”karriären” kan man i all iver och glädje pricka in alltför många möten i kalendern. Därför är det viktigt och bra att det har utformats rekommendationer på max-antal klienter per dag. Sedan är det viktigt att det finns luftrum mellan klienterna, så att man hinner sammanfatta samtalet och samla sig efter mötet och ställa in sig mentalt inför nästa, för det kan handla om vitt skilda problemområden.

Ett välfungerande jobsteam är otroligt viktigt, så att man kan slappna av och andas ut mellan varven i korridoren och i kafferummet. Om och när det blir struligt i kollegiet tar det energi som man skulle behöva för återhämtning.

Kom ihåg att andas och tänka på hur du sitter. Jag har tränat andningsyoga, medicinsk yoga och läst böcker om djupandning och dess stressreducerande effekter. Mellan klienterna kan jag lägga mig på mattan och göra några andningsövningar.

Vind, hav och vatten och långa skogs promenader har alltid varit min grej, men idag inser jag hur mycket det faktiskt ger och påverkar människan. Känn efter där du går. Kasta dig i snödrivan och beskåda stjärnhimlen!

Motion i någon form är stressreducerande, liksom konstupplevelser om man njuter av det – sådant där jag bara behöver ta emot.

Tystnad och självvald ensamhet har med åren blivit allt viktigare för mig. Den sociala kvoten känns fylld efter en arbetsdag och jag brukar skämta att jag blivit osocial i och med mitt sociala yrke. När jag är ensam hemma, med ett tätt ljus, ett fotbad, lugn musik eller en bok, mår jag som en prinsessa och tankar energi.

Birgitta Strandberg-Rasmus är familjerådgivare i Jakobstad.

”Kasta dig i snödrivan och beskåda stjärnhimlen!”

Birgitta Strandberg-Rasmus

KOMMENTAR

MARIA SUNDBLOM LINDBERG

Jag undviker byråkrati för att orka på jobbet

MITT TERAPIARBETE upplever jag nästan aldrig som tungt. Fast det ofta är allvarligt och svårt så är det så intressant och fantastiskt att kunna följa och hjälpa en annan människa att jag får mera energi än vad jag ger. Inte alltid förstås, men ofta.

Jag kan jobba med nästan vad som helst bara jag slipper byråkrati, administration och meningslösa möten. Det är för mig den största utmaningen och den största orsaken till stress och utmattning. Jag har haft möjligheten att forma mitt jobb så att jag helt kan fokusera på innehåll och slipper eviga rapporter, dumma datorprogram och rädslan att ha missat att kryssa i en ruta.

Maria Sundblom Lindberg är präst och har tidigare jobbat i församling, men arbetar idag som terapeut.

PRESENTATION

Körhistoria

Lina Sandell, Fanny Crosby och Leonard Cohen. På skivan *Hemland – 100 år med psalmer och sånger* har Betaniakören och Amigo Choral spelat in psalmer och sånger ur väckelserörelsernas och frikyrkornas levande musikhistoria.

Skivan *Hemland* är inspelad live under två höstdagar i Betaniakyrkan i Jakobstad. För majoriteten av körarrangemangen står **Patrick Wingren**, som även suttit bakom pianot.

De två körerna, Betaniakören med medlemmar från Jakobstadstrakten och Amigo Choral med bas i Sibbo, har sammanlagt närmare hundra korister. För skivans solosatser står **Henrik Huldén, Maria Höglund, Bo-Sanfrid Höglund, Tove Leppilampi, Sören Lillkung** och **Jonte Wingren**.

Variationen på skivan är stor, här finns allt från ett fartfyllt medley av traditionella väckelsesånger till den gamla irländska bönen "Må din väg gå dig till mötes". De flesta sångerna framförs på svenska, med några engelska inslag.

Den här samlingen strävar efter att återspegla en historia som sträcker sig tillbaka till de hymner som föddes i ett Amerika där traditioner smälte samman, sång och musik från tysk pietism och engelsk metodism. För hundra år sedan introducerades hymnerna i Svenskfinland och avtrycket finns kvar.

Allra mest tilltalar skivan säkert den som har en personlig anknytning till den här körsångstraditionen. Här finns ändå något för olika musiksaker. Ett spår som sticker ut för mig är den stämningsfyllda "Må din vilja ske" som leds av pianot och Jonte Wingrens basröst.

EMELIE WIKBLAD

Vill höra gamla instrument bli spelade

KYRKORGEL. Instrumenten är som levande varelser som ska skötas och användas. För att hålla igång oanvända instrument försöker Hans Häggblom hitta en användning för dem, antingen lokalt eller i Estland.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Kyrkoherden i Pedersöre **Hans Häggblom** är en hobbymusiker som vurmår för gamla instrument som står oanvända. Han behöver inte gå långt från sitt arbetsrum i Kyrkostrands församlingshem innan han stöter på dem. Inom församlingshemmets väggar står två orglar som Häggblom gärna skulle höra att någon spelade på.

– Jag försöker uppmuntra musiker na att spela på dem. Det är inte så lätt alla gånger, säger han.

En av de två orglarna byggde några entusiaster från föreningen Calcanten av delarna från den orgel som brann med kyrkan 1985. Deras orgel stod i kyrkan tills den nya orgeln installerades, varefter den flyttades till församlingshemmet.

– De gjorde en kulturgärning som är obetalbar, säger Häggblom. Det är värdefullt i sig att bevara deras entusiasm. Dels rent konkret så att inte instrumentet förfaller, dels så att minnet ska göra det.

Ett instrument måste spelas för att hålla igång, konstaterar han. Står en orgel oanvänd får den egenheter och tangenterna börjar fastna.

– Men det är ännu inte så besvärligt som den gamla kyrkogel i Nedervetil. Om den sade hänsovne kantorn Allan Timmerbacka att man måste spela lika mycket uppåt som neråt då tangenterna fastnade.

I församlingshemmets korridor står också ett gammalt orgelharmonium som Bröderna Anderssen tillverkat. Deras orgelfabrik verkade i Bennäs,

inom församlingens gränser, mellan åren 1897 och 1960.

– Det mår heller inte riktigt bra. Vi bar in det i kyrkan till nyårsdagens aftonbön då spelmännen var med. Tangenterna hade fastnat, men då det fått stå i kyrkan med en annan fuktighet några dygn fungerade det förvånansvärt bra.

Anderssenorglar står också mer eller mindre oanvända i bykyrkorna i församlingen, bland annat i Lövö och i Forsby.

– Orgeln i Lövö är liten, men har ett otroligt bra ljud. Det är ett enastående instrument som skulle vara värt att göra en inspelning med, säger Häggblom.

Han drömmer om att ordna en tillställning med orgelharmonier i kyrkhemmet i Bennäs med fokus på orgelfabriken och dess betydelse för musikkivet i nejden.

En oanvänd orgel spelas nu i Estland

En oanvänd orgel inom samfälligheten har Häggblom förmedlat till Hanila i Estland, en femstämmig Heinrich från 1968. Den stod i Jakobstads kyrka till 1972 och sedan dess har den flyttats runt mellan församlingshemmen i Pedersöre och Jakobstad innan den slutligen kom till försäljning.

– Jag provspelade den och tyckte att den gick att spela på. Jag funderade också på att köpa den privat. Men det skulle ha krävt alltför stor ombyggnad där hemma. Inte heller någon annan ville köpa den.

Pedersöre har utbyte med Hanila församling i Estland vars kyrka sakna-

Pärulan är inte poängen

BOOK

Att finna en pärla

Författare: Maria Soukka
Förlag: Libris

Att finna en pärla är **Maria Soukka**s debutbok. Det är en vackert målad berättelse om mänsklig värme, tillhörighet och de frön av gott

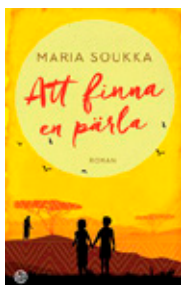
och ont som finns inom alla människor.

Bokens första tredjedel handlar om Malik, som tyngd av skuld och mar- drömmar från sin tid i armén försöker leva ett vardagligt liv i sin hemby. En dag när han arbetar på åkern hittar han en vacker pärla. Pärlan lyser med ett starkt ljus som hjälper Malik se sig själv och människor-

na i sin omgivning på ett nytt sätt.

Till en början är jag något skeptisk till premissen. Den "magiska" pärlan i åkern känns lite för genomskinlig som verktyg för att skapa en trovärdig historia.

Då är det lättare att låta sig fångas av berättelsen om syskonen Salim och Koya som möter läsaren i bokens andra del. De tving-

as fly när inbördeskriget när deras by och ger sig ut på en lång resa för att söka ett nytt hem.

– Maria Soukka arbetade tidigare i många år med bistånd i form av språk-

utveckling i Västraafrika. Under läsningen kommer jag på mig med att bläddra fram en karta för att försöka placera berättelsen på geografiska platser. På något sätt saknar jag det specifika i miljöbeskrivningarna, något som tydligt skulle vittna om författarens kännedom om platser, kulturer och traditioner – något som kunde förankra bokens personer och ge dem en djupare kontext.

Målgruppen förblir något av ett frågetecken. Det är inte en tjock bok, men avsaknaden av en tydlig kapitelindelning gör den stundtals lite tung att lä-

sa. I allmänhet för språket berättelsen framåt på ett naturligt sätt. Då och då fastnar jag vid en formulering som känns lite utnött. Samtidigt finns här några scener som verkligen griper tag i mig.

I bokens tredje del vävs Malik och syskonens trådar samman. Som tur är tilläts inte pärlans magi över-skugga kärnbudskapet om vad det är att vara människor tillsammans.

EMELIE WIKBLAD

HENRICHORGELN som blev överlopps i Jakobstad står nu i Hanila kyrka. FOTO: OLEV KENTS

DET VAR en kulturgärning att bygga ett instrument av delarna från den brunna orgeln anser Hans Häggblom. Men den borde spelas oftare.

”Ett instrument måste spelas för att hålla igång.”

de orgel. Häggblom kontaktade prästen Lembit Tamsalu och erbjöd dem orgeln. De ville ha den, men saknade pengar.

– Under vår missionsbudget har vi ett Hanila-konto. Vi lovade ta hand om transporten om de ville ha orgeln och om instrumentet var värt transporen. Orgelbyggaren Olev Kents fick genom sina kontakter i Finland reda på att orgeln var värt det. Den kräver lite justeringar, sade han själv när han kom för att montera ned den.

Nu står orgeln som kororgel i Hanila kyrka.

– De har inte många gudstjänster och det är absolut ingen konsertorgel. Men den fungerar bra för att ackompanjera psalmsång, säger Häggblom.

Samfälligheten har tre orglar som inte används eller borde ersättas. Häggblom följer med var som sker med dem.

– Jag kan tänka mig att det finns användningsmöjligheter för dem i Estland.

Häggbloms intresse för musik och instrument började redan under tonåren. Han inledde också studier för vicekantorexamen (som senare blev c-kantor) men slutförde dem inte. Fram till studenten tänkte han bli kantor.

– Jag sökte och kom in till både Sibeliusakademien och teologiska fakulteten i Åbo. Jag gick miste om studieplatsen på Sibelius när jag ville göra undan värnplikten först. Då ramlade jag över till teologin. Redan från att jag var 16 år var jag kantorsvikarie i Solf och Kronoby. Det fortsatte jag med under studietiden.

KANTOR MICHAEL WARGH (fr. v.) och kyrkoherde Camilla Brunell kollar om ett foto blev lyckat tillsammans med ungdomsarbetsledare Robert Kronqvist, diakon Leif Galls, sekreterare Beatrice Granlund och kyrkoherde Rune Lindblom.

Korsholm gör egna sidor i Kyrkpressen

LOKALT. – Genom lokala insidor i varje nummer av Kyrkpressen får vi en tätare kontakt till våra församlingsbor, säger kyrkoherde Berndt Berg.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Församlingarna i Korsholm, Kvevlax, Replot och Solf har gått in för att göra så kallade lokala insidor i Kyrkpressen. Det är i praktiken fråga om fyra sidor lokalt material, som ingår i varje nummer av tidningen, från och med mars i år. Den versionen av tidningen utkommer endast till de berörda församlingarna.

– Där Kyrkpressen stärker den finlandssvenska identiteten och kyrkligheten, hoppas vi med bilagan engagera, inspirera och stöda våra lokala medlemmar, säger **Rune Lindblom** som är tf kyrkoherde i Kvevlax.

Det är de församlingsanställda själva som kommer att idéa, skriva och fota.

– Inledningsvis vet ingen exakt hur mycket extra arbete det blir, och det i sig kan kännas en aning betungande. Men själva uppgiften känns mycket motiverande, säger **Jessica Emaus** som är redaktionsmedlem i Korsholms svenska församling.

– Jag ser det som en rolig utmaning. Jag får lära mig se på tidningen och vår församlings vardag och arbete ur en helt annan synvinkel. Visst kommer det att bli mer

jobb, speciellt i början när vi är ovana med uppgiften, men vi hjälper alla varandra så det kommer nog att fungera bra, säger **Janina Häggkvist** som är byråsekreterare i Kvevlax församling.

Regelbunden synlighet är bra tror **Berndt Berg**, som är kyrkoherde i Korsholms svenska församling.

– Information om verksamheten är färskvara så det är bra att finnas med i varje nummer. Jag hoppas att vi genom denna tätare kontakt med våra församlingsbor ska få en bättre samhörighet och gemenskap i våra församlingar i Korsholm, säger han.

Sidorna kommer att bestå av i huvudsak två större artiklar, en kolumn, mindre notiser och församlingsannonsering.

– Vi vill satsa på att presentera vad vi står för, hur vi jobbar och vilka verksamhetsformer församlingarna kan ta del av. Vi vill exempelvis aktivera konfirmanderna och deras familjer så att konfirmandåret blir ett annorlunda år för dem, säger **Camilla Brunell** som är tf kyrkoherde i Replots församling.

Papperstidningen fyller fortfarande en funktion.

– Kyrkpressen är ofta den enda svenskspråkiga papperstidning människor regelbundet får eftersom allt färre har råd att eller ens vill betala för en tidning. Därför är det viktigt att man hittar lokala nyheter och lokala ansikten i Kyrkpressen, så att den känns relevant, säger Rune Lindblom.

PÅ TVÄREN EMELIE WIKBLAD

Den ljusa framtidens årstid

Det kan hända att ”våntan på våren” är min favoritårstid. Det är den årstid som börjar när jag kan stiga ut från jobbet vid arbetsdagens slut och mötas av ljus som ännu inte hun-

nit bli skymning – och den slutar när det blir dags att börja dosera antihistamin. Visst är den riktiga våren också skön när den kommer, men jag skippar gärna gatudamm och björkpollen. Takdropp och tulpaner i vas är mina nästan-vårtecken.

Någon oinsatt skulle kanske påstå att den här årstiden hör till vintern, men jag hävdar att det finns en avgörande skillnad mellan december och februari.

Det är ljus som sakta börjar jaga undan mörkret. Det är minuter som läggs till morgnar och kvällar. Det är

strålar som försiktigt blandar värme i kylan.

Det här är inte vilket ljus som helst. Det är inte samma ljus och värme som när en het sommardag fortsätter i en lika svettig natt. Det är inte ett ljus som mätar. Det här är ett ljus som väcker hopp och längtan

efter mer – mer liv.

På tal om nästan-vårtecken. Nu tutas det ute på gatan. Några lastbilar stannar till vid trafikljuset utanför mitt fönster. På flaken står ett par bananer, några kor och åtminstone en enhörning. Reflexvästklädda dagisbarn studsar upp och

ner när nävar med godis kommer flygande. Handsklädda händer plockar upp choklad ur snöslasket; en av ledarna håller i två redan fyllda ämbar.

”Abi, abi, abi”, ropar de på flaken. Jag nynnär för mig själv: ”och den ljusnande framtid är vår”.

Konstruerat av **BRITT-MARI ANDTFOLK**

P	BMA 2019	"FÖR HUNDEN JOS 24:32	EFTER BRAND	INMUN- DIGAR	SKÄNKIE KLÄMS FRAMVID BORDET	KALAS	TYPAV FÄRÖST	FUKT- DIS	OFFRADER I STÄLLET FÖR ISAK 1 MOS 22:13	DAM- UNDER- PLAGG LUSTSPEL
	→						→	→	MED- DELANDE	
					KONJAK TILF KAFFE NATTVÄRDS BRÖD		SLAGORD GÅR LÄKARE?			
	TITTA PÅ FARTYGS- KROPP					UTTRÄDE SÅ KALLAD			1/11 MYCKET SÄLLSYNT	
				MINDRE BAR 8 MED VULKAN				ILSKA SKYDD- ANDRO- NING		
	AN- SIKTE	OSPÄND TÄLT- HELGEDOM				5/10 "DU SKALL DIN NÄRSTÄN- D 17:43			VALUTA- ENHET	ASTRO- NOMISKA ENHETER
					HÄR REPER TVÄ? NÖT- KREATOR				SETS MOR 1 MOS 4:25 LAND- TUNGA	
	HÄR DARRÄND NÄPET			NAGEL APA			ÄLDRE SVENSKT MYNT			
	ALBERTS ÄMNE	LYA DET SOM BLIR KVÄR		FÄR DEN SOM PASSERAR		LEJA	ENHET			DROG TIMMER STOCKAR
GULA BITAR	↓	SMALA OBE- KYMRA			TROPISK ÖBNA INTE VÄRT				FÖR- STÄR	LINA SANDELL SETT
				BOR I BELGRAD	PAPE- GOJAN STÖRT- SKUR		NÖIT OCH TRÖIT			
INSTRU- MENT I KYRKA				SPID- NERAR HALKA		FISK FÖRE- STÄLL- NINGAR		NICKEL		HORN- BORG
HASTIG- HET				NED- HÄNGANDE DROPP- STEN			I SIN HEGRA HÄND HÖLL HAN ...STJÄRNDEN UPP 1:16	BIBELNS HADASSA MÄNTEL		
FJÄLL				LÄK- SKOLA TRÄFFAS		SKÖRDE- TID	ÖVER- MÄTT		MORAL	
BÖRDA			FÖRN- GREKISK STAD TRIVAS		SALTAD OCH TOKVÄR LÅNGA LOWA				SNÄLLA BIBEL- DEL	
				KLÄTTER- VÄXT			HÄR KÄKS- SPIS?		BRIST- VARA FÖR MÄNIGA	
"GRÄS- LIG APPARAT	GE SIKEN AV ATT			LÄGGA IHOP				INLEDER BISATS		KURT ENG- STRÖM

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.
Vi gratulerar: **Anneli Ekholm**, Borgå, **Inger Runn**, Lovisa och **Ragnar Backström**, Kotka

**VINN
BÖCKER!**

Vi behöver din krysslösning senast tisdagen den 12 mars 2019, sänd till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. **Märk kuvertet "Sportlovskryssset"**. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. **Lycka till!!**

Namn & adress:

[illegible]

UR EVANGELIET

”Men en del föll i den goda jorden, och det växte och gav hundrafaldig skörd.”

Läs mera i Luk. 8:4–15.

OM HELGEN

I vilken jord faller sådden?

Evangelietexten för den andra söndagen före fastetiden talar om att så ut Guds ord. Jesus är såningsmannen, men också hans lärjungar har sänts ut för att troget så ut Guds ord – i förlitan på att Gud i sinom tid ger växten.

RUNT KNUTEN

”Te och tröst, kaffe och kamratskap. Morgonkaffe i diakonins väntrum för dig som vill dela tankar inför helgen.”

Fredag 1.3 kl. 9–10 i Aurelia, Åbo.

LUST ATT VARA MITT I SMÖRÖGAT - NÄR ER FÖRSAMLING HAR NÅGOT EXTRA PÅ GÅNG?

Platsen i högerkryssat ger annonsören synlighet i hela landet, fri utformning och fyrfärg i storlek 81 x 55 mm för bara 150 euro inklusive moms!

Bland alla Smörögats annonsörer under ett år lottar vi dessutom ut ett gratis Smöröga att använda under följande år. Platsen är unik i varje nummer, så först till kvarn vinner!

Gäller endast församlings- och kyrkligt relaterade annonser!

2 X 55 / PRIS 150 €

INSIDAN

för tiden 22.2–7.3

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser:
Emelie Wikblad,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN DANIEL NORRBACK

FOTO: JOHAN SANDBERG

Guds vägar eller våra vägar?

DEN ANDLIGA tillväxten. Det är den vi vill se. Vi präster i synnerhet. Vi längtar efter att få se människor komma till levande tro på Herren Jesus. Vi vill uppleva Gud verka på ett konkret sätt, att Han helgar sina barn på trons väg. Men är det inte så att vi ofta tycker oss sakna en sådan här tillväxt? I många av våra församlingar visar statistikkurvorna att vi blivit allt färre som samlas till möten och gudstjänster. Det är lätt att bli moloken i en sådan situation.

Ändå tror jag att Gud är verksam. Gud är ännu lika levande som då Han skapade världen. Gud gör ännu sitt verk, i våra församlingar, i Borgå stift, ja i hela vår värld! Men hans verk är inte alltid mätbart i våra mänskliga statistikkurvor, och tar sig inte alltid uttryck i det storslagna. Gud kan också vara verksam i det småskaliga och vardagliga. Han är lika närvarande och verklig hos den lilla bönegruppen på två–tre personer som samlas troget i bönhuset, som i en evangelists kampanjmöte som samlar tusentals människor. Kanske kvaliteten är viktigare än kvantiteten när det handlar om andlig tillväxt? Jesaja skri-

ver i söndagens GT-text: ”Mina planer är inte era planer, säger Herren. Liksom himlen är högt över jorden, så är mina vägar högt över era vägar, mina planer högt över era planer.”

GUD HAR SIN egen tidtabell och sin väg, som är högre än vårt mänskliga förstånd. Vi skall inte frestas att tro att vi på egen hand kan framma den andliga tillväxten! Det är Gud som ger växten, vi skall endast göra de uppgifter Herren har ålagt oss att göra. Vi är såningsmän, vi är inte Gud, vi är inte Livgivaren! Gud gör suveränt sitt verk genom Bibels ord: ”Så är det med ordet från min mun: det vänder inte fruktlöst tillbaka, utan gör det jag vill och utför mitt uppdrag.” Jag minns när jag var sjukhusteolog i Jakobstad som teologiestuderande. Jag fick se en svårt sjuk kvinna på sin dödsbädd komma till tro på Gud. Guds Ande och ord gjorde sitt verk i henne, så att hon bara någon dag före sin död lade sitt liv i Jesu händer. Kära vänner: Gud är mäktig! Låt oss troget så ut hans ord – det levande och verk-samma! Det vänder inte fruktlöst tillbaka.

■ DANIEL NORRBACK

Daniel Norrback är kyrkoherde i Kristinestads svenska församling.

I dag berörs han av den oerhörda kraften i Bibeln, Guds levande och verk samma Ord.

Hans tips: Läs i stillhet för dig själv Mark 4:26–29, och njut av att få vila i insikten att Guds nåd suveränt uträttar allt, att vi inte behöver pressa fram någonting i egen kraft.

#bönetwitter

”Allsmäktige Fader, hjälp oss att troget och frimodigt så ut ditt heliga Ord. Tack för att du kommer att ge den andliga tillväxten. I Jesu namn, amen”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Daniel Norrback.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 55:6–11

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 16:9–15

EVANGELIUM
Luk. 8:4–15

Andra söndagen före fastetiden (Sexagesima). Temat är ”Sådden av Guds ord”.

PSALMFÖRSLAG

175, 208, 935, 206.

Psalmerna är valda av Dag–Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Fastlag syftar på de tre festdagarna innan den fyrtio dagar långa påskfastan startar på askonsdagen. Ordet fastlag kommer från lågtyska *Vastelavent*, som ordagrant betyder ”fastefastan”. Ett annat ord för festligheterna före fastan är karneval som kommer från latinets *carne vale*, ”farväl kött”. källa: sprakochfolkminnen.se

ÅBOLANDS PROSTERI

■ VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 24.2 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Lidén, Sarelin.

On 27.2 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Sö 3.3 kl. 12: Fastlagssöndagens högmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Helin.

Ti 5.3 kl. 13: ”Skolrådet som blev psalmdiktare” i församlingshemmet, del 1 i Birgitta Sarelins föreläsningsserie om Alfons Ta-kolander.

On 6.3 kl. 18: Askonsdagens kvällsmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lehtonen. Kyrkokören medverkar med taizésånger.

Nagu kapellförsamling:
Må 25.2 kl. 14–16: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem, önskepsalmer, Eeva Granström.

Sö 3.3 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Ole Björkström, Kjell Granström Markus Ollila. Kyrkkaffe i kyrkan.

Korpo kapellförsamling:
Må 25.2 kl. 14–16: Familjecafé med sångstund i Korpo församlingshem.

Ti 26.2 kl. 13: Tisdagsträffen för daglediga i Korpo församlingshem.

Sö 3.3 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:
Sö 24.2 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos.

On 27.2 kl. 14: Andakt på Houtskär Fridhem.

Iniö kapellförsamling:
Sö 3.3 kl. 13: Finskspråkig högmässa i Iniö kyrka, suomenkielinen messu Iniön kirkossa, Meriluoto.

■ ÅBO

sö 24.2:

– kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Jakob Edman (pred), Emma Audas (lit), Lempa. Studerande till kyrkliga yrken och Ensemble Vida (dir. Martin Segerstråle) medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

ti 26.2:
– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia

ons 27.2:

– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem
– kl 12: Frukostklubben, Restaurang Bassi (Västra Strandgatan 9). Peter Sandström ”Familjeliv och författarskap”

– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Pia Heikkilä ”Kan man lita på media idag?”
– kl 13.30–15.30: Barnhålan, Aurelia

– kl 18: Bönegruppen, Aurelia. Öppen för alla

to 28.2:

– kl 9.30–12: Familjecafé, Aurelia
– kl 18: Unga vuxna, Aurelia. Förbereda predikan till sö 3.3

fre 1.3:

– kl 8.30: Världsböndagen i musikens tecken, Aurelia. En stund av stillhet, bibelord, bön, sång och musik med församlingens kyrkomusiker.

– kl 9–10: Te och tröst, kaffe och kamratskap, Aurelia. Morgonkaffe i diakonins väntrum för dig som vill dela tankar inför helgen

sö 3.3 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Unga vuxna (pred), Grahn (lit), Danielsson. Gudstjänstgrupp femman och Petra Eriksson (piano) medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

må 4.3 kl 14: Missionskretsen, Aurelia

ti 5.3:

– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia

ons 6.3:

– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem

– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Besök av pastor Peter Eriksson

– kl 13.30–15.30: Barnhålan, Aurelia

– kl 18: Askonsdagsmässa, Aurelia. Bäck, Danielsson. Vuxenskribans start.

to 7.3 kl 9.30–12: Familjecafé, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

■ HAMMARLAND

Sö 24.2 kl. 13: på Hammargården Gudstjänst, Markus Kallatsa

■ JOMALA

Sö 24.02 kl. 11.00: Högmässa R

Syrén, F Erlandsson, A Karlsson

On 27.02 kl. 18.30: Klapp o Klang i St Olofs kyrka, F Erlandsson

To 28.02 kl. 11.30: Sopplunch i Olofsgården

Sö 03.03 kl. 11.00: Högmässa. S Ång, E-H Hansen, J Boholm-Saarinen

Sö 03.03 kl. 18.00: Läsmöte för Andersböle-Björnsby hos Erikans, Sune Häggblom, R Syrén

To 07.03 kl. 12.00: Herrlunch R Syrén

■ MARIEHAMN

Sö 24.02 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.

To 28.02 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

To 28.02 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

Sö 03.03 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka med inskrivning av nya konfirmander.

On 06.03 kl. 17.30: Mässa på askonsdagen (kl. 17.30–18.00) i S:t Görans kyrka.

On 06.03 kl. 18.00: Samtal & kvällste, kvällens tema är: Fastan i vår tid.

To 07.03 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

To 07.03 kl. 11.30: Sopplunch i församlingshemmet.

Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018-19500.

■ SUND-VÄRDÖ

Söndag 24.2 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö församlingshem. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

Torsdag 28.2 kl. 17.00–19.00: Gemensamt Ansvar-soppmiddag på Strömsholmen, Vårdö. Anmälan till pastorskansliet, tfn 018 43930, e-post sund-vardo@evl.fi, senast måndag 25.2.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 22.2 Sofia Sjö, Helsingfors **Må** 25.2 Er-ika Boije, Uppsala (R) **Ti** 26.2 Alexan-dra Ång, Jomala **Ons** 27.2 Peter Sundqvist, Purmo (R) **To** 28.2 Jan Tunér, Ekenäs **Fre** 1.3 Sofia Sjö, Helsingfors

Må 4.3 Jan Tunér, Helsingfors **Ti** 5.3 Ma-ria Repo-Rostedt, Helsingfors **Ons** 6.3 Pe-ter Sundqvist, Purmo (R) **To** 7.3 Anna Ed-gren, Åbo.

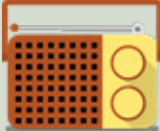
Aftonandakt kl. 19.15

Fre 22.2 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Lö** 23.2 18.03 Ett ord inför helgen **Sö** 24.2 Sådnen av Guds ord. Textläsare: Sarah Ti-ainen och Heidi Storbacka.

Må 25.2 Erik Vikström, Borgå **Ti** 26.2 Hans Växby, Vanda **Ons** 27.2 Helena Rönnerberg, Kyrkslätt **To** 28.2 Camilla Ek-holm, Borgå **Fre** 1.3 Janette Lagerroos, Na-gu **Lö** 2.3 18.03 Ett ord inför helgen **Sö** 3.3 Guds kärleks offerväg. Textläsare: Maria

Boström och Lucas Boström.

Må 4.3 Erik Vikström, Borgå **Ti** 5.3 Bi-skopsvalskandidat i Borgå stift: Bo-Gö-ran Åstrand **Ons** 6.3 Biskopsvalskandidat: Harry S. Backström **To** 7.3 Biskopsvals-kandidat: Sixten Ekstrand **Fre** 8.3 Biskops-valskandidat: Lisa Enckell.

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 24.2 *Gudstjänst* med Sundom Mis-sionskyrka. Predikant: Markus Linde.

Sö 3.3 *Liturgi* med Helsingfors ortodoxa församling. Liturgin förrättas av Teemu Toivonen. Kantor: Kirsi-Maria Susuna. Ma-riamkören. Diakon: Pär Silén. Textläsare: Peter Saramo. Predikan: Teemu Toivonen.

VEGA

DEN 9 februari firades konfirmation i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Konfirmanderna: Julina Aldeborg, Albin Backholm, Emilia Borg, Giulia Brancato, Smilla Dolke, Eric von Freckell, Viktor Hellström, Molly Holmberg, Frida Jansson, Tone Jansson, Emma Johansson, Sara Johansson, Leo Ekkawee Karlsson, Benjamin Remmer, Saga Sarinko, Elias Stenius, Valérie Svahnström, Tristan Söderlund, Tova Westmark, Madeleine Wikström.

KONFIRMATIONSPRÄSTER VAR Mari Puska och Katarina Gäddnäs. Musiker Guy Karlsson och ungdomsledare Ras-mus Karlsson och Lucas Gustavsson. Övriga ledare: Elsa Andersson, Linnea Erikson, Calle Lönnegren, Isak Nylund, Love Pahlman, Anni Pellas och Emil Svensson. FOTO: MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Textilporträtt av diakonissa

Diakonissan **Hanna Masalin** (1872–1954) var verksam in-om Helsingfors Diakoniss-anstalt i över 50 år och var dess föreståndarinna åren 1924–1938. Hennes syster-dotter textilkonstnären **Dora Jung** gjorde år 1973 ett por-trätt av sin moster (bilden). Altarklädet i Diakonissan-staltens kyrka i Helsingfors var Dora Jungs arbete redan år 1932 och senare förnya-des det med hennes lite mo-dernare version. De kyrko-textilier och andra verk som Dora Jung skapade vävdes av skickliga väverskor i hennes väveri i Helsingfors, ända fram till hennes död 1980. Det blev hundratals kyrko-textilier såsom antependier, mässshakar, kalkdukar och stolor i flera kyrkor i Fin-land. Ärkebiskopskapor för **Martti Simojoki** och **Mik-**

ko Juva samt en biskopskå-pa till Borgå stift var arbeten av Dora Jung. Kyrkotextilier-na gjorde hon alltid specifikt för varje kyrka. Dora Jung är också känd för sina brukstextilier, bland annat damastlinnedukarna ”Hundra rosor” och ”Lin-jespel”. Linjespel gav hen-ne en Grand Prix vid Trien-nalen i Milano 1952. Hennes textilkonst var unik. De stora barnögonen i vävnaden ”Bi-afra” var ett ställningstagan-de för de nödställda barnen år 1970. En privat Dora Jung-sam-ling, där bland annat ”mos-ter Hanna” Masalins por-trätt ingår, ställs ut i Side-by 7.7.2019 i samband med Hantverkardagen på Kilens Hembygdsgård. **TEXT & FOTO: KRISTIAN TEIR OCH ULRICA-KRISTINA TEIR**

Söndag 3.3 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds församlingshem. Laura Serell, John-Adam Sjölund. Kyrk-kaffe med fastlagsbullar. <http://sund-vardotsorsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 21.2 kl 13.00: Solglimten i FH. **To 21.2 kl 18.00:** Sånggrupp för små och stora i FH. **To 21.2 kl 19:** Kyrkokören i FH. **Fr 22.2 kl 19.00:** Tonårsträff. **Lö 23.2 kl 14.00:** Pysselcafé för Nordkorea i FH. **Sö 24.2 kl 11.00:** Gudstjänst. Jan-ne Heikkilä, Kristiina Heikkilä. **Sö 24.2 kl. 11.00:** Söndagsskola. **On 27.2 kl 10.00:** Promenixarna vid FH. **On 27.2 kl. 13.00:** Symöte i Kors-bäck skola. **Sö 3.3 kl 11.00:** Högmässa. Cay-Håkan Englund, Desere Granholm. **Sö 3.3 kl. 11.00:** Söndagsskola **Må 4.3 kl 13.00:** Vänstugan i FH. **Ti 5.3 kl 18.00:** Kyrkans barn-timme i Taklax bönehus. **Ti 5.3 kl. 19.00:** Träffpunkten i Taklax bönehus. **On 6.3 kl 13.00:** Silvergruppen. Besök av Tomas Klemets från Slef. **To 7.3 kl 13.00:** Solglimten i för-samlingshemmet. **To 7.3 kl 18.00:** Sånggrupp för små och stora i FH. **To 7.3 kl 19.00:** Kyrkokören i FH. **To 8.3 kl. 19.00:** Tonårsträff.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi **LÖR 23.2. kl. 18:** Önskesångtill-fälle i Härkmeri bönehus i förmån för GA. Markus, Anna Karin, Siv. **SÖN 24.2. kl. 10:** Högmässa i L:fjärds kyrksal. Engström, Marti-kainen, Nådejhonen. Kyrkkaffe. **SÖN 24.2. kl. 12:** Gudstjänst i K:stads kyrka. Engström, Marti-kainen. **SÖN 24.2. kl. 18:** Bibelsamtal i L:fjärds förs.hem, grupprummet. **ONS 27.2. kl. 13:** Pensionärssam-ling i L:fjärd. Siv, Markus, Erica. **TOR 28.2. kl. 11.30:** Pensionärs-samling i Sideby. Transp. ring dagen före 0400 763 325. Siv, Markus, Erica. **LÖR 2.3. kl. 18:** Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström. **SÖN 3.3. kl. 10:** Gudstjänst i L:fjärds kyrksal. Engström, Raili Bergqvist. **SÖN 3.3. kl. 18:** Lovsångsmässa i K:stads kyrka. Norrback, lov-sångsgruppen. Servering. **MÅN 4.3. kl. 13:** Dagsmark sy-förening. **TIS 5.3. kl. 11:** Fastlagssoppa, bulle o. kaffe till förmån för in-samlingen Gemensamt Ansvar. Marthagården i L:fjärd. Pris 8 €, barn 4 €. **ONS 6.3. kl. 12.30:** Missionsstu-gan i K:stads förs.hem.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi **Närpes** **To 21.2 kl 13:** Dagssamling i Böle bystuga, Wikström. **Lö 23.2 kl 18:** Aftonmusik i S:ta Maria, S.Lindén orgel. **Sö 24.2 kl 12:** Högmässa Jakobs-son, S.Lindén, S:ta Maria förs.kör, Amel Sucic piano. **To 28.2 kl 13:** Diakonismöte i Seniorhuset, Wallin. **Lö 2.3 kl 18:** Aftonmusik i S:ta Maria, S:ta Marian kuoro, S.Lindén.

Sö 3.3 kl 12: Gudstjänst Ingves-gård, S.Lindén, Laudate. **Sö 3.3 kl 18:** ”Minns du sången”. Allsångstillfälle i kyrkan med Good News, Sanna Ek, m.fl. Sjö-lander, Ingvesgård. **Ti 5.3 kl 11:** Soppdag i Luthergår-den, kl. 12 andakt o sång med P.Sjölander. **On 6.3 kl 13:** Gemenskaps-café på Frank Mangs Center, Blom-berg, Örn. **To 7.3 kl 13:** Dagssamling i Böle bystuga. **Övermark** **Sö 24.2 kl 12:** Gudstjänst Sund-qvist, G.Lindén. **Fr 1.3 kl 18.30:** Ekumenisk sam-ling på Världsböndagen i mis-sionshuset, Rosengård, medv. fr olika församlingar. **Sö 3.3 kl 12:** Gudstjänst Sund-qvist, Rosengård. Kyrkkaffe till förmån för Gemensamt Ansvar. **Pörtom** **Fr 22.2 kl 18:** Cafékväll för kvin-nor i förs.hemmet, Rut Åbacka, Carling. **Sö 24.2 kl 18:** Förbön o lovsång i kyrkan, Ingmar Rönn, lovsångs-gruppen, G.Lindén, A.Jakobsson, Carling. **Ti 26.2 kl 19:** Varblagruppens möte i förs.hemmet. **Sö 3.3 kl 10:** Gudstjänst Sund-qvist, G.Lindén, Pörtomkören, gudstjänstgrupp. **On 6.3 kl 18:** Finska gruppen i förs.hemmet, Sundqvist. **To 7.3 kl 13:** Pensionärssamling i förs.hemmet, gäst: Kristina Örn. Blomberg, G.Lindén, Seniorkören.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 24.2 kl. 14: Gudstjänst, Eng-lund, Brunell. **Må 25.2 kl 10:** Familjeklubben i församlingshemmet. **Ti 26.2 kl. 13:** Syföreningen i för-samlingshemmet. **On 27.2 kl. 13:** Träffpunkten i församlingshemmet. Gåster: Karl-Erik och Christina Berg. **Fr 1.3 kl. 20:** Ungdomskväll i för-samlingshemmet. **Sö 3.3 kl. 14:** Högmässa, Englund, Brunell. **Må 4.3 kl 10:** Familjeklubben i för-samlingshemmet. **Må 4.3 kl 13:** Minior i församlings-hemmet. **Må 4.3 kl 14:** Junior i församlings-hemmet. **Ti 5.3 kl. 13:** Syföreningen i för-samlingshemmet. **On 6.3 kl. 18:** Kyrkokören i för-samlingshemmet.

KORSHOLM

To 21.2: – **kl 17.30 Servering i försam-lingshemmet samt Missionssy-föreningens försäljning:** bakverk, stickade sockor m.m. Snabblot-teri. Kontant betalning. – **kl 18.30 psalmÅsång:** i Kors-holms kyrka. Önskepsalmer och -sånger. Församlingens körer och orkester medverkar. Nordqvist-Källström, Westerlund och Berg-ström-Solborg. **Fre 22.2:** – **kl 10-20.30 Insamlingen Ge-mensamt Ansvar vid K-Super-market Piffi:** Insamlingsbössor, försäljning av bakverk och GA-produkter. **Lö 23.2:** – **kl 10-16 Insamlingen Gemen-samt Ansvar vid K-Supermarket Piffi:** Insamlingsbössor, försäljning av bakverk och GA-produkter.

Sön 24.2:

– **kl 11 Högmässa:** i Korsholms kyrka, Berg och Westerlund. – **kl 13 Högmässa:** i Smedsby församl.gård, predikant Tomas Gäddnäs, Berg och Westerlund. **Ons 27.2:** – **kl 13 Karaträffen:** i Smedsby församl.gård. **Sön 3.3:** – **kl 11 Högmässa:** i Korsholms kyrka, Berg, Nordqvist-Källström och Kyrkokören. **Må 4.3:** – **kl 13 Missionssyföreningen:** i Smedsby församl.gård. **Ons 6.3:** – **kl 13 Karaträffen:** i Smedsby församl.gård.

KVEVLAX

To 21.2 kl 9.15: Karakaffe i dräng-stugan, Peter Back. **To 21.2 kl 18:** Knattemusik i stallet. **To 21.2 kl 18:** Barnkören i försam-lingshemmet. **Sö 24.2 kl 10:** Högmässa, Kontu-nen, Andrén. **Ti 26.2 kl 10:** Mathjälpen i dräng-stugan. **Ti 26.2 kl 19:** Bön och Bibel i krubban. **Sö 3.3 kl 10:** Högmässa, Kontu-nen, Lithén. **Ti 5.3 kl 10:** Mathjälpen i dräng-stugan. **On 6.3 kl 10:** Föräldra-barn grupp i dagklubben. **On 6.3 kl 17.30:** Symöte i dräng-stugan. **To 7.3 kl 9.15:** Karakaffe i dräng-stugan, Mikael Herrgård berättar om ”Jungfrudanser”. **To 7.3 kl 18:** Knattemusik i stallet. **To 7.3 kl 18:** Barnkören i försam-lingshemmet.

MALAX

Sö 24.2 kl. 10: Gudstjänst i KH. Kyrkkaffe. Norrback, Loviisa Tuomisto. **Sö 24.2 kl. 13:** Gudstjänst vid Norrback bystuga. Kyrkkaffe. Norrback, Loviisa Tuomisto. **Sö 24.2 kl. 17:** Bön för alla i FH. Servering, barnpassning. **Må 25.2 kl. 10:** Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax. **v. 9 Sportlov:** Syföreningarna, Dagklubben, Småbarnsträffen, Kommisskolan, Söndagsskolan, Köerna. **Sö 3.3 kl. 10:** Högmässa i KH. Kyrkkaffe. Kyrktaxi. Tornberg, Lax. **Ti 5.3 kl. 18:** Ekumenisk bön i KH. **On 6.3 kl. 12:** Tro i vardagen i KH. Sång, diskussion och kaffe. **To 7.3 kl. 13:** Minnescafé i KH. Arr. Österbottens Minneslots. **To 7.3 kl. 18:** Önskesångskväll, till förmån för Gemensamt Ansvar i KH. Kollekt.

PETALAX

Fredagssamling: fr 22.2 kl. 13 i församlingshemmet. Björklund, Brunell. Kontakten medverkar. Maria Westerling berättar nyheter från Nepal. Taxi. **Gudstjänst:** sö 24.2 kl. 11. Björk-lund, Brunell. **Syföreningen:** on 27.2 kl. 13.30 i församlingshemmet. **Högmässa:** sö 3.3 kl. 11. Björklund, Brunell. **Soppdag:** ti 5.3 kl.11-13. Kött-och klimpsoppa serveras i för-samlingshemmet i Petalax på fastlagstisdagen. Pris 10 €. Även hemförsäljning 10 €/liter. Barnen äter gratis. Behållningen går till missionen.

REPLIT

Sö 24.2 kl. 10: Gudstjänst i Replot. Brunell, Wargh. **Sö 24.2 kl. 12.30:** Gudstjänst i Björkö. Brunell, Wargh. Kyrkkaffe i BG. **Ons 27.2 kl. 13:** Mathörna i BG. Gäst: Henry Byskata, tema Krigs-veteraner. Anmäl för mat (10 €/pers) senast må 25.2, Lähdes-mäki/Nystrand. **Ons 27.2 kl. 18:** Andrum i FH. **Sö 3.3 kl. 18:** Kvällsmässa i Replot kyrka. Brunell, Wargh. **To 7.3 kl. 18:**30: Gemenskapskväll i FH. Brunell

SOLF

Gudstjänst: 24.2 kl 18. Emilia Kontunen och Karolin Wargh. **Pensionärsträff:** 27.2 kl 13 i För-samlingshemmet. ”Musiken och hjärnan” med Raket Berg. **Högmässa:** 3.3 kl 10. Tor-Erik Store och Karolin Wargh. Prosten Tor-Erik Store fungerar som kyrkoherdens semestervi-karie 15–28.2. och som t.f. kyrko-herde 1.3–31.5.2019.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Sö 24.2 kl. 10: Högmässa i kyr-kan, Granlund, Ravall, Gloriess, textläsare Kerstin Forsblom, kyrk-vårdar Bäckby-Värnum-Humla. – **Kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus. **Må 25.2 kl. 14:** Syföreningen i Es-sehemmet. **Sö 3.3 kl. 10:** Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall, sång Christel Nyman, textläsare Majvor Fors-blom, kyrkvårdar Lappfors. – **Kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus. **Ti 5.3 kl. 18.30:** Bibelsits i Ytte-resse bönehus.

JAKOBSTAD

FR 22.2 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Wikblad. **Sö 24.2 kl. 10.30:** Söndagsskola med små och stora i FC. Lunch. **Sö 24.2 kl. 12.00:** Gudstjänst i Ja-kobstads kyrka, Krokfors, Wester, Sång på gång, Cecilia Åminne. **Sö 24.2 kl. 15.00:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Sture Wargh. Kaffeservering. **Sö 24.2 kl. 17.00:** Fokus i För-samlingscentret, Tuula Vilo, Mats Sjölands lovsångsteam. **Må 25.2 kl. 17.00:** Tehuset i Församlingscentrets ungd.utr. Sportlovskul. **Ti 26.2 kl. 11.00:** Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal. **To 28.2 kl. 16.00:** Bibelgruppen för både kvinnor och män i För-samlingscentret, Karin Haldin. **To 28.2 kl. 18.00:** Förbön och samtal i Församlingscentret, Hans Karlsson, Ralf Salo. **To 28.2 kl. 18.00:** SLEF:s mis-sionsafton i Församlingscentret, Rut Åbacka. **FR 1.3 kl. 19.00:** In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus. **FR 1.3 kl. 19.00:** Ekumeniska Världsböndagen i Församlings-centret, Helena Smeds, m.fl. Servering. **Lö 2.3 kl. 19.00:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Fredrik Snell-man. **Sö 3.3 kl. 10.00:** Söndagssko-lans dag med små och stora vid Pörkenäs lägergård, Salo. Lunch. Anm. senast 21.2 till församlings-kansli tfn 040–3100410.

BISKOPSKANDIDATER RADIO

Kandidaterna håller andakt

De fyra kandidaterna i valet av biskop i Borgå stift håller aftonandakter i radio under vecka 10. De talar utgående från fastlagssöndagens tema och texter, *Guds kärleks offerväg*.

Först ut är **Bo-Göran Åstrand** tisdag 5.3, **Har-ry S Backström** talar 6.3. torsdag 7.3 är det **Six-ten Ekstrands** tur och på fredagskvällen 8.3 talar **Li-sa Enckell**.

I Yle Vega kl 19.15.

VÄRLDSBÖNDAGEN SLOVENIEN

Be tillsammans runt hela jorden

Under den ekumeniska Världsböndagen firas samma gudstjänst runt hela jorden under samma dygn. I år infaller böndagen fredagen den 1 mars.

Alla människors lika värde står i fokus för 2019 års världsböndag som förberetts av kvinnor i Slove-

nien. Slovenien är en ung, demokratisk nation mitt i Centraleuropa med olika kulturer, folkslag och religioner. Temat för böndagen – ”Välkomna, allt är färdigt” – är hämtad från Lukas 14 där alla människor välkomnas att delta i Guds festmåltid. I årets böndagsgudstjänst vill de slovenska kvinnorna påminna om att vi alla får ta del av Guds kärlek och omsorg. Här finns ingen plats för diskri-

minering eller fördomar.

Världsböndagen är en världsvid ekumenisk kvinnorörelse. 2018 firades Världsböndagen på 88 språk i minst 108 länder och samlade cirka 1,5 miljoner gudstjänstbesökare.

SÖ 3.3 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Helena Smeds, Borgmästars, sång Roy Pettersen.

SÖ 3.3 kl. 14.00: Sammankomst med nattvard i Pedersöre kyrka, pred. Kaj Fagerholm, lit. Kurt Hellstrand. Arr. Jakobstads Fridsförening r.f.

SÖ 3.3 kl. 17.00: Fokus i Församlingscentret. ”Apostlagärningarna kap 18. Guds dynamit!”, bibelstudium Salo, lovsång Kick Östman.

SÖ 3.3 kl. 18.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Jorma Aspegren. Kaffeservering.

MÅ 4.3 kl. 17.00: Tehuset i Församlingscentrets ungd.utr. Gäst: Monica Hagström.

TI 5.3 kl. 11.00: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 5.3 kl. 11-13: Traditionell fastlagstisdag i Församlingscentret. Ärtsoppa, kaffe och fastlagsbulle 7 €. Lotteri. Intäkterna går till diakonin. Arr. Nada-Nord r.f.

TI 5.3 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station I, Jimmy Österbacka.

TI 5.3 kl. 17.30: U-klubben i Skutnäs bönehus.

ON 6.3 kl. 14.00: Samtalsgrupp kring sorgen i Församlingscentret, Turpeinen, Sandström.

TO 7.3 kl. 18.00: Förbön och samtal i Församlingscentret, Hans Karlsson, Ralf Salo.

TO 7.3 kl. 19.00: Kvinnocafé i Församlingscentret. Tema: Läkande berättelser, Gunhild Berger. Turpeinen, Borgmästars. Servering.

KRONOBY

Alphamöte: to 21.2 kl 18.00 hos Elisabeth och Peter Skogvall, Barbro Berglund.

Gudstjänst: Sö 24.2 kl 12.00 i fh, Store Anders, Smedjebacka Sonja, Hopsala läslag

Kenyamissionssymöte: ti 26.2 kl 13.00 i lilla salen, Rut Åbacka medv.

Mässa: sö 3.3 kl 10.00 i fh, Kavilo, Elfolk-Lasén, Vokalkvartett Malin Storbjörk, Benjamin Dahlskog, Maria Snellman, Zacharias Stenbäck.

Seniorcafé: må 4.3 kl 9.00 i lilla salen, Thomas och Helen

Karagruppen: Ti 5.3 kl 18.00 i fh.

Kinkerit: ti 5.3 kl 18.30 i lilla salen

Musiklekis: on 6.3 kl 9.30 i fh

Junior: on 6.3 kl 18.00 i lilla salen.

LARSMO

Sö 24.2 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Uunila, sång Nils och Eivor Johansson. Kyrkvård: Kaptens norra.

Sö 3.3 kl. 10 Högmässa med dop: Lassila, Forsman, kyrkkaffe. Kyrkvård: Murmästar.

To 7.3 kl. 19 Missionsafton: i församlingshemmet, servering. Advokat Van Dai från Vietnam och Johan Candelin från Martyrkyrkans vänner medverkar.

NEDERVETIL

FR 22.2 kl. 13.00: Andakt med nattvard i pensionärshemmet, Store, Smedjebacka.

FR 22.2 kl. 18.00: Infotillfälle i fh för församlingsborna angående byggandet av det nya församlingshemmet.

FR 22.2 kl. 19.30: Församlingens ungdomscafé startar i RBA fastigheten.

SÖ 24.2 kl. 10.00: Gudstjänst i fh, Store, Smedjebacka, sång av Carolina Airue.

SÖ 24.2 kl. 18.00: Gemenskapskväll i fh, Jukka Sandvik, Eivor och Nisse Johansson. Vittnesbörd av Harry: berättar om tiden på sjukhuset.

TO 28.2 kl. 14.00: Andakt i Sandbacka Vårdcenter, Smedjebacka och Kyrkokören.

SÖ 3.3 kl. 10.00: Finsk mässa i fh, Store, Smedjebacka och Mariat.

TI 5.3 kl. 12.00: Fastlagstisdagens missionsauktion i fh. Servering av ärtsoppa från kl. 11.00. Varor och lotterivinster mottas med tacksamhet.

TI 5.3 kl. 19.00: Läsmöte med Jolkka läslag hos Britta och Kaj Laakso.

ON 6.3 kl. 19.00: Läsmöte med Murick läslag hos Antero Mikkola.

NYKARLEBY

CENTRUM

Fr 22.2 kl 20 Droppen: fh, för ungdomar

Sö 24.2 kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, Edman, Åsa Forsbacka. Kent Lundqvist sång

– **kl 19.15 KU-kretsens årsmöte:** fh

Må 25.2 kl 13 Forsby missions-krets: byagården

– **kl 18 Kenyamission:** fh, Jan-Erik Nyman

Ti 26.2 kl 13 Missionsträffen: fh

Sö 3.3 kl 10 Högmässa: kyrkan, Anderssén-Löf, Ringwall, kyrkokören

Må 4.3 kl 18 Kenyamission: fh, Gun o Hans Sandberg

Ti 5.3 kl 11-13 Fastlagslunch: fh (KU)

– **kl 13 Missionssyfyörening:** Socklot bönehus

Ons 6.3 kl 18 Bibelsits: fh

To 7.3 kl 13 Samtalsgrupp: fh, för män

Missionsloppis: Inbringade 2018 över 27000€ till förmån för missionen, vänförsamlingsarbetet och diakonin. Kontakta Carita Sundstén 050-5768 264 om du vill komma med i frivilligverksamheten. TACK till alla som hjälpt till!

MUNSALA

Fr 22.2 kl. 9.30 Små och stora: prästgården

– **kl 19 Nätet:** prästgården, för ungdomar

Sö 24.2 kl 12 Högmässa: kyrkan, Sundstén, Lönnqvist.

Ons 27.2 kl 13.30 Symöte: prästgården

Lö 2.3 kl 18 Sångkväll: Hirvlax baptistkyrka. Munsala kyrkokör och Hirvlax-kören till förmån för GA

Sö 3.3 kl. 12 Gudstjänst: kyrkan, Östman, Ringwall. Karl-Erik Wikström, sång

To 7.3 kl 14 Församlingscafé: Mo-näs klubblokal

JEPPO

Sö 24.2 kl 18 Finsk kvällsmässa: fh, Östman, Lönnqvist, kyrkokören, servering.

To 28.2 kl 13 Missionssymöte: bönehuset, Ruth Åbacka

– **kl 18.30 Läsmöte:** Margareta o J-E Nybyggår, Ö nedre läslaget.

Sö 3.3 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Östman, Näs.

Ons 6.3 kl. 19 Ungdomssamling: Loftet, för ungdomar

To 7.3. kl 13 Missionssymöte: bönehuset, Lisen Söderbacka

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

FR 22.2 kl 14: Andakt i Pedersheim, Häggblom, Pandey

Lö 23.2 kl 19: Sammankomst i Lepplax bykyrka

Sö 24.2 kl 10: Högmässa med nattvard i kyrkan, lit. Österbacka, pred. Häggblom, Kyrkokören, kantor Diana Pandey, textläsare Kerstin Grev, dörrvärdar Kållby

Sö 24.2 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Staffan Snellman

Sö 24.2 kl 18: Minigudstjänst med dagklubbarna, kyrkan, Österbacka, Snellman, Pandey

To 28.2 kl 17.30: Andakt i Pedersheim, Kållby fridsförening

Fr 1.3 kl 14: Andakt i Hedbo seni-orboende, Erikson, Östman

Sö 3.3 kl 10: Högmässa med nattvard i kyrkan, lit. Österbacka, pred. Erikson, Manskören, kantor Henrik Östman, textläsare Gunnell Saviaro, dörrvärdar Östensö

Sö 3.3 kl 14: Nattvardsgästjänst i kyrkan, Kurt Hellstrand, arr. Skutnäs bönehusförening

Sö 3.3 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Torvald Hjulfors, tolkning

Må 4.3 kl 13: Symöte i Kållby bönehus och Forsby bykyrka

Må 4.3 kl 13.30: Karby-Sundby symöte i Sundby byahem

Må 4.3 kl 19.30: Bibel och bön i Forsby bykyrka

Ti 5.3 kl 13.30: Symöte i Hedbo seniorboende

PURMO

To 21.2 kl. 19.30: Möte i Ävist bykyrka, Anna och Magnus Dahlbacka.

Sö 24.2 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Sandström, Granvik, Raimo Forss och Vestanlidgårdens strängband.

Må 25.2 kl. 14: Café Föuskällarn, Johansson, Smedman-Skog.

To 28.2 kl. 19.30: Bibelsits i Ävist bykyrka.

Sö 3.3 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Ralf Salo, Johansson.

Ti 5.3 kl. 13: Kenyamissionsmöte hos Gun Ahlskog.

– **kl. 15-17:** Försäljning av ärtsoppa i kyrkhemmet till förmån för Gemensamt Ansvar. Pris 6€/liter. Ta gärna med egna kärl att sätta soppan i!

– **kl. 17:** Drängstugans talko.

– **kl. 19:** Mariamoment i kyrkhemmet.

To 7.3 kl. 14: Andakt i Purmohemmet, Forsblom, Johansson.

– **kl. 19.30:** Möte i Ävist bykyrka, Tore Jungerstam, Britt-Mari och Gun-Helen Andtfolk.

Församlingskansliet är stängt vecka 9.

TERJÄRV

SÖ 24.2:

– **kl 10:** Högmässa i förs.h, khden, Leni Granholm.

– **kl 14:** Kinkerit i förs.h, khden, S. Smedjebacka och Mariat.

Ti 26.2 kl 13: Missionscafé Terjärv med hemlig gäst, förs.h.

SÖ 3.3:

– **kl 10:** Gudstjänst i förs.h, khden, kantorn.

– **kl 18:** (obs tiden): Läsmöte med Småbönders läslag i skolan. Vård: Bönehusföreningen.

– **kl 19:** Andakt och gemenskap i Kortjärvi.

Ti 5.3 kl 11: Röda korset säljer ärtsoppa och fastlagsbullar i förs.h. Man kan äta på stället eller köpa med sig hem.

ON 6.3 kl 14: Finsk bibel- och samtalsgrupp i förs.h., M. Widjeskog medv.

TO 7.3 kl 19: Läsmöte med Bredbacka läslag hos Birgitta och Lalle Broberg.

FR 8.3 kl 19: Traditionell kvinnodagssamling i förs.h. Kaffebuffé med både salt och sött. Program med musik m.m.

SÖ 10.3 kl 10: Högmässa i förs.h, Ville Kavilo, kantorn.

SEIJA STENFORS säger att det bästa med att vara stödperson för någon som är allvarligt sjuk är att få lära känna en ny människa och kunna vara till hjälp. FOTO: ULRIKA HANSSON

Döden är inget konstigt

STÖDPERSON. – Före sista morfindosen tog hon adjö och tackade mig, säger Seija Stenfors. Hon är stödperson för allvarligt sjuka människor.

Som stödperson för allvarligt sjuka lärde **Seija Stenfors** känna en äldre finlandssvensk dam i Helsingfors i fjol. De var ungefär jämnåriga.

– Vi blev vänner. Hon berättade om sitt liv och ville höra om mitt. Vi pratade mycket om litteratur och klassisk musik och väldigt lite om döden, begravningar och tro, säger Seija Stenfors.

Innan de träffades var Seija Stenfors nervös.

– Jag var mycket försiktig. Människan är skör när döden är nära.

I fyra månader hann de umgås. Stenfors är finskspråkig och hennes klient var svenskspråkig, men kunde finska flytande.

– Hon fick handskrivna brev på svenska och när jag skulle försöka tyda dem och läsa dem för henne skrattade vi högt.

Seija Stenfors hälsade på henne flera gånger i veckan. Och de ringde varandra varje dag, något som alla stödpersoner naturligtvis inte har möjlighet till.

– Det sägs under kursen för stödpersoner att man träffas en gång per vecka, men det blev mycket mer för oss. Det tar tid att vara stödperson. Samtidigt kan man ju inte dyka ner i det och tänka att nu ger jag hela mitt liv för det här.

Att umgås med en allvarligt sjuk person behöver inte vara dystert, säger Seija Stenfors.

– Man läser eller sitter tyst. Jag läste Tommi Kinnunens böcker för henne. Och hon tyckte mycket om poesi. Om jag slutade läsa när hon började slumra ryckte hon till och

sa: Sluta inte!

Innan Seija Stenfors vän och tillika klient blev sämre förberedde hon sig.

– En fredag kväll före sista morfindosen tog hon adjö av mig och tackade mig.

Men hon förblev pigg ännu i några dagar, och på söndagen när Seija Stenfors var ute på promenad ringde telefonen. Det var hennes klient.

– Kan du komma genast? sa hon.

Efter en halvtimme var Seija Stenfors hemma hos henne.

– Den sista veckan var jag där många timmar varje dag.

Hurdan ska man vara?

Under kursen för stödpersoner, som ordnas av Helsingforsförsamlingarna och stadens hälsovårdstjänster, var deltagarna väldigt olika. Så ska det vara, tycker Stenfors.

– Jag tycker inte om ordet ödmjuk, men åtminstone kan man inte vara full av sig själv i den här uppgiften, utan vara redo att lyssna.

– Själv är jag häftig och kan lätt bli arg. Inget av det kan man vara i det här uppdraget, säger hon och skrattar.

Något som skulle vara sämst eller tyngst med att vara stödperson kan hon inte komma på.

– Det bästa är att få lära känna en människa och få känna att man kan vara till hjälp.

Många i Seija Stenfors närhet har gått bort. Hon var anhörigvårdare till sin man i tolv år när han insjuknade i Alzheimer. Han dog 2006.

– I december dog min bästa vän i cancer, så att vistas nära döden är inget nytt för mig. Jag tror att vi, som filosofen Michel de Montaigne säger, måste ”beröva döden dess främmande karaktär, låt oss umgås med den, bli förtroliga med den”.

ULRIKA HANSSON

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Rökfri klasslärarstuderande önskar hyra prydlig etta i Tölö el. Helsingfors centrum. Hyra helst under 700e.
Tel: 040-3519363/
Sonja Lehto

KÖPES

Liten familj köper tomt för egnahemshus med egen strand eller havsutsikt i Borgå-Sibbo-Helsingfors-området. Tel. 040 4811 074.

Över 25 års
erfarenhet
av byggnads-
arbeten!

Vi söker nya uppdrag

- Husrenoveringar
- Lägenhetsrenoveringar
- Utför allt inom byggnadsbranschen

Purmo Bygg Ab

Tfn 041 704 6891
purmobyggab@gmail.com

NYKARLEBUD

FLYTTNINGAR • TÖMNINGAR AV DÖDSBO
• UTHYRNING AV FLYTTLÅDOR • MAGASINERING MM
06-7814200

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Tf. kaplanen i Västabo-lands svenska församling **Pär Lidén** har avlagt pastoralexamen.

Domkapitlet har utfärdat tjänsteförordnande för **Ann-Mari Audas-Willman** till kaplanstjänsten i Närpes församling från 1.3.2019.

Domkapitlet har utfärdat tjänsteförordnande för **Fredrik Kass** till kyrkoherdetjänsten i Kvevlax församling från 1.6.2019.

En kaplanstjänst i Esbo svenska församling ledigförklarar inte 1.4.2019-31.3.2020.

Kaplanen i Vanda svenska församling **Kaj Andersson** avgår 30.9.2019 på egen begäran.

Kaplanen i Karis-Pojo svenska församling, **Claus Terlinden** avgår 31.3.2019 på egen begäran och förordnas till omsorgspräst vid Kyrkans central för det svenska arbetet 1.4.2019-31.12.2020.

Kaplanen i Åbo svenska församling, **Johan Mullo** beviljas tjänstledighet 1.3-31.8.2019 och till vikarier förordnas församlingspastorerna **Maria Wikstedt** (50 %) och **Malena Björkgren** (50 %) för tiden 1.3-31.5.2019.

Församlingspastorn i Åbo svenska församling, **Eija Grahn** förordnas att sköta en församlingspastorstjänst i samma församling på heltid 1.3-31.5.2019.

Pastor **Susanna Lönnqvist** förordnas att sköta en församlingspastorstjänst i Grankulla svenska församling 2.6-6.8.2019.

Inom utsatt ansöknings-tid har inga ansökningar lämnats in för kyrkoherdetjänsten i **Solfs församling**.

VAL AV PRÄSTASSESSOR I DOMKAPITLET

Val av prästassessor för perioden 1.10.2019-30.9.2022 förrättas i stiftets prosterier 9.5.2019 kl. 13.00.

LEDIGA TJÄNSTER

Kyrkoherdetjänsten i Sibbo svenska församling för-

klaras ledig att sökas senast 7.3.2019 kl. 15.00 hos domkapitlet. Språkkra-ven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska. Läkarintyg bifogas ansökan. De sökande kallas till intervju i domkapitlet 12.3.2019. Valet förrättas som direkt val.

DOMUS

Domkapitlet har tagit i bruk det elektroniska ärendehanteringssystemet Domus. Handlingar kan lämnas in i PDF-format eller sändas som brev. Delgivning sker elektroniskt till församlingar (församlingens @evl.fi adress) och anställda inom kyrkan. Delgivning till övriga sker enligt överens-kommelse elektroniskt eller per post.

BISKOPVALET

I biskopsvalet är följande präster uppställda som kandidater:

- 2 Harry Sanfrid Backström
- 3 Lisa Enckell
- 4 Bo-Göran Åstrand
- 5 Sixten Ekstrand

Valet förrättas i stiftets prosterier tisdag 19.3.2019 kl. 13.00. Kontraktsprosten sänder ut kallelsen jämte röstsedlar och anvisningar. En andra valomgång förrättas vid behov onsdagen 10.4.2019 kl. 13.00 i alla prosterier i stiftet.

Valpaneler inför en möjlig andra valomgång ordnas enligt följande:

- 25.3 Vasa: Församlings-salen kl. 18
- 27.3 Borgå kl. 18

Streaming från panelerna kommer att vara tillgänglig på Youtube-kon-tot: Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Närmare information på domkapitlets hemsida www.borgastift.fi under biskopsval 2019 och i händelsekalender.

Gästspel på Savoy-teatern i Helsingfors sö 24.2.2019 kl 15.00 Biljetter: www.lippu.fi

Regi och Koreografi: **Sofie Lybäck** Producent: **Pauliina Holmqvist**
Scenografi: **Sarah Smeds** Dikter: **Anne Rauhala** Kapellmästare: **Kenneth Ågren**

62 miljoner flickor världen över får aldrig chansen att gå i skola.
Cecilia, Dachenin och deras vänner vill att de får lyckligt löstade...

De kommer att göra sig, tack vare er!
Ge ett studiestipendium!

Hoppets stjärna

www.stipendium.fi info@stipendium.fi Hoppets stjärna rf
Tegelbruksvägen 7 A, 00200 Helsinki 09-225 3698

LAPPLANDSRESA 24-30.3.2019

SLEF ordnar en resa till Ylläs, Raitismaja vecka 13 med skid-åkning, vandring, friluftsliv och god kristen gemenskap.

Pris 445 €/person + resekostnader, barn (4-12 år) och ungdomar (13-17 år) får rabatt på kost och logi (50% resp. 30%). I priset ingår logi med helpension inkl. all mat, bastu m.m.

Buss från Österbotten (Lindell Travel), pris ca 100€/person beroende på antal. Anmäl senast 18.3.2019 till Tomas Klemets, 050 5818 058, tomas.klemets@slef.fi

Välkommen med!

Illustration Mirjam Stenlund

RUNDRESOR PÅ SVENSKA

Kroatien – Österrike – Slovenien

29.4-6.5
fr. 1365 €

Amfiteater i Kroatien, nationalpark i Österrike, Juliiska Alperna i Slovenien – och mycket mer!

- Franska rivieran 11-16.4. fr. 1145 €
- Vi bor i Cannes. Besök i Monaco.
- Holland 23-30.4. (bussresa) fr. 1210 €
- Tulpanprakt i Keukenhof. Bo i Volendam
- Makarska Rivieran 11-18.5. fr. 1165 €
- Mycket program – om man så vill!
- Lofoten-Hurtigruten 6-12.6. fr. 1270 €
- Vilka vyer! (Bussresa från Österbotten)

INGSVA RESEBYRÅ
INGVES & SVANBÄCK

www.ingsva.fi • info@ingsva.fi • 020 743 4520

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKANS ARBETE BLAND[†] FINLÄNDARE UTOMLANDS

Är du intresserad av att arbeta som
TURISTPRÄST eller **TURISTKANTOR**?

Se sacrista.evl.fi/turistarbete

FINSKA¹⁸⁹⁹
MISSIONSSÄLLSKAPET

Finska Missionssällskapets
enhet för svensk service söker en

kommunikatör

(vikariat 1.5.2019-7.3.2020, heltid)

Till kommunikatörens arbetsuppgifter hör att ansvara för tidningen Mission, svenska artiklar och nyheter, sällskapets svenska webbsidor och sociala medier, information i Borgå stift samt kontakter till svenska medier.

För mer information

www.finskamissionssallskapet.fi/rekry eller
Marika Björkgren-Thylin, 020 7127 265,
marika.bjorkgren-thylin@finskamissionssallskapet.fi

Vi behöver din ansökan med meritförteckning senast 10.3.2019.

LEDIG TJÄNST I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Sibbo svenska församling

Språkkra-ven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk (svenska) och nöjaktig förmåga att förstå det andra språket (finska). KO 6:4

Läkarintyg bifogas ansökan.

Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 7.3.2019 kl. 15:00.

De sökande kallas till intervju i domkapitlet 12.3.2019

Domkapitlet i Borgå stift den 8 februari 2019

KYRKAN I HELSINGFORS
MATTEUS FÖRSAMLING

Matteus församling söker vikarie för musikledaren 1.4.19 - 29.2.20

Tjänsteplatsen för tjänsteinnehavaren är Matteus-kyrkan i östra Helsingfors (Åbohusv.3)

Musikledaren svarar för barn- och ungdomsmusiken. Till uppdraget söker vi en musiker som behärskar populärmusik och kan leda musikverksamhet i körer, grupper och ensembler. Vi prioriterar sökande som har ett mångsidigt kunnande inom olika stilarter. Av den sökande förutsätter vi god samarbetsförmåga och förmåga att arbeta i team också med de andra anställda i kyrkan.

Den som väljs till vikarie bör vara konfirmerad medlem av den ev. luth. kyrkan. Av sökanden förutsätts därtill utmärkta kunskaper i svenska samt nöjaktiga kunskaper att uttrycka sig i tal och skrift på finska. Den som blir vald till tjänsten bör uppvisa ett godkänt läkarintyg över sitt hälsotillstånd samt utdrag ur brottsregistret.

Ansökningar jämte CV bör inlämnas senast **7.3.2019 kl 12.00** till kyrkoherdeämbetet i Matteus församling, Åbohusvägen 3, 00900 Helsingfors.

Tilläggsuppgifter om vikariatet ger musikledare Daniela Strömsholm, [daniela.stromsholm\(at\)evl.fi](mailto:daniela.stromsholm(at)evl.fi), tfn 09 2340 7324 och kyrkoherde Fred Wilén, fred.wilen@evl.fi, 09 2340 7310.

INKAST KATARINA GÄDDNÄS

”Jag är kung!”

VIGSELN SKALL just börja. Kyrkan är nästan full av finklädde människor som sorlar dämpat. Det råder förväntan i luften. När klockorna ringer tystnar alla, men innan kantorn hinner ta de första ackorden på Mendelssohns brudmarsch rusar en uppspelt virvelvind fram i altargången. En liten finklädd virvelvind kramande en rosbukett i näven. Han viftar med den och ropar glädjestrålände: ”Jag är kung! Jag är kung här!” Bröllopgästerna skrattar och han får vila i nästan hundra människors kärleksfulla blick där han dansar fram. Det är ingen liten despot som visar sig, men en människa som är hemma i sig själv, en älskad människa som njuter av att få vara i blickpunkten. En liten människa som har erfarenheten av att blickar från andra inte är dömande eller anklagande, utan älskande och bekräftande.

Så jag önskar att alla människor skulle få känna sig som kungar och drottningar i sina liv. Jag står där vid altaret och tänker på ett citat jag läst någonstans: ”Det bor en kung och en drottning inom varje människa, tilltala dem och de kommer att svara.” Den som bemöts med respekt, visar respekt. Hur viktigt är det inte att vi kan möta varandra så att vi i varje människa ser en Guds avbild, också då den ibland är dold eller skymd, även om människan ibland är en meningsmotståndare eller ovän. ”Det yttersta och det innersta i kristendomen är att välsigna, inte att förbanna”, skriver biskop emeritus Martin Lönnebo. ”Välsigna fienden och du har själv ingen fiende.”

IBLAND ÄR vi själva våra största fiender, våra själsliga sår kan göra oss odrägligt självupptagna. Det sätter ofta djupa spår i oss om vi inte blivit älskade och värnade om som barn. Det är inte lätt för människan att släppa taget om sig själv. Vi är så rädda att förlora. Vi fattar inte att det är genom att kapitulera som vi vinner livet. Bristen på tillit gör oss rädda. Det kan försvåra djupa möten senare i livet.

Men djupast inom varje människa finns en okränkbar zon, en inre värdighet som ingenting kan skada eller förstöra. Gud är vårt väsens centrum. Inför Guds kärleksfulla blick kan vi låta oss avklädas alla våra konstruerade fasader. När den irriterande monologen om mig, mitt och mina tystnar kan vi höra Honom säga: ”Vad du är skön, min älskade! Vad du är skön!” (Höga Visan)

Det här hinner jag tänka innan kantorn trampar igång Mendelssohn och brudparet skrider in. Den glädjestrålände virvelvinden antog en något mer undanskymd plats under vigselakten, men lämnade en Kristusdoft efter sig. Kanske han inte var en ängel, men definitivt en budbärare.

Katarina Gäddnäs är präst och författare.

(Texten publicerad med tillåtelse av de inblandade.)

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionen bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

BISKOPSVÄL KANDIDAT

Dags för en kvinna vid rodret i Borgå stift!

Som lekman och teolog, ny-länning och österbottning, tycks mig det valet rätt och viktigt.

Orsaken är inte bara den senaste uppståndelsen med manliga präster som osar svavel över sin nästa, Bibels budskap till trots.

Det är nu bara tyvärr så, att män och makt inom kyrkan under långa tider har dragit upp så djupa spår (och även sår) att också det goda har svårt att synas och skapa en kyrka som är trogen sitt sanna kärleksbud. Om kyrkans essens finns i Jesu gärning, så finns där många goda exempel på att frångå de gamla mönstren. Att bygga på tro och tillit istället. Tillit. Förvandling. Upprättelse.

Björn Vikström ska ha ett stort tack för det han gjort – beklagligt att han slutar, men kanske är det just vishet att visa exempel, dela ansvar, undvika stagnation.

Det finns goda manliga kandidater också, förstås. Men, inget kan vara mera rätt än att nu ge en frimodig kvinna ledarskapet. En

”Det finns goda manliga kandidater också, förstås. Men, inget kan vara mera rätt än att nu ge en frimodig kvinna ledarskapet.”

stark symbolhandling, som kan göra att kyrkan faktiskt tillfrisknar.

En mera vågad tanke, vänligen: Vill kandidaterna Bo-Göran Åstrand och Sixten Ekstrand verkligen skriva finlandssvensk kyrkohistoria, borde de nu ställa upp för kvinnan i biskopsvalet.

Kvinnan och mannen är jämlik.

Det är bara hennes tur nu.

HÅKAN NÄSMAN

ÄKTENSKAP ACCEPTANS

Förföljs rödhåriga?

Rödhåriga kvinnor brändes för några hundra år sedan som häxor, och ännu för drygt 50 år sedan straffades maniskolan för vänsterhänthet. Hårfärg samt hänthet är egenskaper som bestäms innan födseln. Individens själv kan inte påverka dem.

Det finns forskningsresultat som påvisar att också den sexuella läggningen bestäms före födseln. Homosexualitet är därför en likadan egenskap som vänsterhänthet, som består hos en människa. Ungefär 10 procent av män är homosexuella, så det kan rent statistiskt ha funnits också homosexuella apostlar. Försök att ändra på vänsterhänthet leder till svåra talstörningar. Hur mycket värre kan det då tänkas vara att man försöker ändra på någons sexuella läggning?

Joh. 9 berättar om en man blind från födseln som fördes till Jesus och det frågades vem som hade syndat, han eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind. Jesus svarar att varken han eller hans föräldrar har syndat och ger honom synen tillbaka. Varför ”botar” han då inte homosexuella? För att Han inte heller ändrar människornas hårfärg enligt önskemål eller gör vänsterhänta högerhänta. Han konstaterar helt neutralt i Matt. 19:12 att det finns sådana män som ändå från födseln inte är lämpade för att ha en hustru – alltså homosexuella. Jesus har inget behov att ändra en män-

niskas egenskaper, eftersom alla är lika kära för Honom. När Paulus i 2 Kor. 12 berättar om sin ”tagg i köttet” så talar han om något han har försökt bli befriad från. Tre gånger har han bett Herren. De kristna homosexuella har antagligen bett ännu fler gånger, men samma svar gäller som Paulus fick: ”Min nåd är dig nog...”

Vad sedan beträffar frågan om en kristen homosexuell får leva ut sin homosexualitet och om man kan viga homosexuella par i kyrkan, så känns den svårare. Jag kommer ihåg diskussionen om fränkskilda kunde viga i kyrkan så länge den före detta partnern levde. Detta är nuförtiden en icke-diskussion. Ändå säger Jesus i samma Matt. 19: ”den som skiljer sig från sin hustru av annat skäl än otukt och gifter om sig, han är en äktenskapsbrytare”.

Det är vår syn på människan och äktenskapet som har förändrats och det ändrar också hur vi förstår Bibeln. Det är helt i enlighet vad Paulus säger i 1 Kor. 13:12. Vi ser inte hela Guds sanning nu, bara en spegelsbild som dessutom är gåtfull.

Enligt 5 Mos. 24 kunde en kvinna överhuvudtaget inte initiera en skilsmässa för i de tio buden 5 Mos. 5 jämställs kvinnan med mannens andra ägodelar som hus, åker eller husdjur. Ännu i dag om en kvinna får skiljebrev av sin man, har hon i vissa kulturer ingen möjlighet till värdigt

BIBEL TOLKNING

”Har gud verkligen sagt...”(1 Mos. 3:1)

Den av humanismen genomsyrade västvärlden tycks ifrågasätta Guds ord på samma sätt som vår fiende, djävulen i ormens gestalt till Eva i lustgården. Om man frågar folkets åsikt så ropar det fria Barabbas och korsfäst Jesus.

Jag misstänker, att i den här kampen om olika tolkningar, är det i grund och botten fråga om att ta bort Guds ord från oss. Kanske är vi på väg till en ny ”religion”, som använder humanismen som täckmantel. Profeten Amos (8:12) är aktuell även idag: ”De skall irra omkring från hav till hav och springer hit och dit från norr till öster för att söka efter Herrens ord, men de ska inte finna det.”

Till varje herde, pedagog och beslutsfattare i samhället, som grubblar över dessa frågor, skulle jag rekommendera den lilla boken av Olof Edsinger (teolog och författare) ”När minoriteten tar majoriteten som gisslan”.

SIRPA-LIISA GRUNDSTRÖM

Mariehamn

Res på svenska med OT
Vår och sommar 2019
Hälsoresor till Pärnu
Sköna och avkopplande dagar Spa Tervis. Bekväma restider. Resor: 16-23.3., 17-21.4. (5 dagar), 27.4-4.5.
Hotellresor till Tallinn
Bekväma restider, shoppingtur i Tallinn. Logi på Original Sokos Hotel Viru. Resor: 19-21.4., lång resa 17-21.4. (påsken)., 16-18.5.
Påskén i Riga
Påskresa till vackra Riga. Resa 17-21.4.
Türi blomstermarknad
Den stora blomstermarknaden i Estlands "vårhuvudstad" Türi. Resa 16-18.5.
Stockholm
En dag i Stockholm med möjlighet till shopping, mässbesök eller show. * 1-3.3. Båtmässan Allt för Sjön * 22-24.3. Trädgårdsmässan * 4-6.5. Mamma Mia! The Party
Spaniens hjärta
Tre nätter i Spaniens huvudstad Madrid, två nätter i La Rioja. Vingårdar och kultur. Möjlighet till besök i Guggenheim-museet i Bilbao. Resa 1-7.4.2019
Påsk(liljor) i Holland
Liljor och tulpaner – resan om hör våren till. Amsterdam, Keukenhof och Den Haag. Flyg tur/retur till Amsterdam. Resa 18-22.4.2019
England-Wales
Wales, Liverpool och Yorkshire. En innehållsrik resa med härliga städer och historiska platser på den engelska landsbygden. Resa 24.4-1.5.2019
Skottland
Rundresa i historiens och romantikens land. Resa 3-9.5.2019
Normandie-Bretagne-Paris
Normandie med Invasionskusten, Bretagne, dagstur till Jersey och två nätter i Paris. Resa 15-21.5.2019
Paris – Moseldalen
Våren i Paris och de vackra dalgångarna i Moseldalen. Förmånlig shopping i Lübeck. Resa 20-26.5.2019
Skåne
Med Kalmar, Öland och två heldagsturer i Skåne och Österlen. Resa 5-11.6.
Bornholm med Köpenhamn
Tre nätter och två heldagsturer på Bornholm samt en natt i Köpenhamn. Resa 1-7.7.
Dalarna
Konsert med Malena Ernman, Lisa Nilsson, Philip Jalmelid och Kristin Lidström i Dalhalla. Rundtur i Mora och en tur runt Siljan. Resa 6-10.7.
Gotland i sommarskrud
Tre nätter i rosornas och ruinernas stad Visby, utflykter söderut och norrut med besök på Fårö. Resa 12-17.7.
Danskryssning med Viking Grace
Högtryck och Mats Bergmans 3-4.4. Bussrutter både längs riksåttan och Strandvägen!
Dessa och många fler resor på vår hemsida: www.oravaistrafik.fi
06- 318 4000

IDA HAAPAMÄKI kommer från Kristinestad och jobbar för Marthaförbundet i Helsingfors.

Skilj behov från begär

EKOFASTA. Avstå från nya kläder och vårda de du har, säger Ida Haapamäki. Fastan kan bli en solidarisk handling med miljön och människorna som producerat det du har på dig.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

En grönare livsstil var något **Ida Haapamäki** strävade efter redan som tonåring; hon använde mormors gamla kläder, pappas flanellskjortor och köpte kläder på loppis – massor av kläder.

– Då köpte jag mig bara ett gott samvete, samtidigt som jag ändå köpte nyproducerade kläder. Det mest ohållbara var att det var så kopiösa mängder.

För några år sedan började hon verkligen ifrågasätta sin klädkonsumtion.

– Mina egna värderingar spelade in, men också tanken på miljön och att jag vet under vilka förhållanden kläderna produceras. De förhållandena tål inte dagsljus överhuvudtaget och jag vill inte vara med och stöda det.

Förutom att köpa begagnat började hon ännu oftare reparera och modifiera kläder hon redan ägde.

– Det mest ekologiska plagget är det du redan har hemma.

Den viktigaste insikten var att det inte går att köpa sig ett grönt och hållbart liv.

Vad innehåller en hållbar garderob?

– Jag ser det ganska radikalt: kläder eller saker eller vad som helst som du in-

te använder är ohållbart. Det spelar ingen roll hur etiska eller ekologiska produkterna är om du inte använder dem.

Hur en fungerande basgarderob ser ut är väldigt olika för olika människor, beroende på jobb och livsstil.

– Man måste komma fram till vad som är viktig för en. Och helst satsa på de plaggen och anstränga sig för att ta reda på vad som skulle vara hållbart.

En av de viktigaste sakerna är att plaggen inte blir oanvändbara efter några tvättar. Att satsa lite mer pengar på god kvalitet gör också att det känns mer motiverat att ta hand om kläderna – något som spelar en stor roll för hållbarheten.

– Köp mindre, köp bättre, använd längre, tvätta mer sällan – det är en ganska bra början, sammanfattar Ida Haapamäki.

Hon förstår varför valen kan kännas betungande. När du fördjupar dig i ämnet upptäcker du snart att en mängd faktorer spelar in: Vad är materialet? Var har plagget producerats? Hur dyrt har det varit – vem i tillverkningsprocessen får sin del?

Vad tittar du efter när du köper kläder?

– Det allra första jag kollar är: vad är det för material? Och så kollar jag vilket märke det är. Jag har antagligen haft tusentals plagg; jag har rört vid många material, så jag har fått en viss känsla för vilka material som är behagliga och funkar för mig.

Akryl väljer hon bort direkt. Det är ett material som inte går att återvinna, och som snabbt noppas sig och blir fult. Lite akryl blandat i ett ylletröja kan fungera;

samtidigt är problemet med blandtextilier att de är nästan omöjliga att återvinna som råvara. Polyester undviker hon, förutom i en del sportkläder, på grund av mikroplasten som materialet ger ifrån sig.

En existentiell fråga

Ida Haapamäki tror att vi ofta har svårt att skilja på behov och begär.

– Om jag nu skulle köpa ett nyproducerat plagg kan jag vänta ganska länge, tills jag hittat det rätta och tagit reda på vad som är ett bra köp.

Hur våra val påverkar miljön och de människor som producerar varorna vi konsumerar är en stor existentiell fråga. Att prata om och uppmuntra till en mer hållbar livsstil utan att ställa krav på människor är svårt, tycker Haapamäki. Hon har märkt att det är ett ämne som väcker mycket känslor.

– Viska inte säcka ihop under trycket och strunta i allt – men vi behöver nog kämpa på mer.

Vi kan inte tro att vi genom att leva ekologiskt på ett område kan kompensera för resten, påpekar hon. Att börja med små steg är bra – så länge de följs av fler steg.

– Det börjar vara lite bråttom. Enligt henne handlar det också om global rättvisa. Varför ska vi i Finland ha rätt att köpa saker billigt på bekostnad av människorna som arbetar med att producera dem?

– Min process har varit ganska lång. Jag förstår att om du inte alls har tänkt på det, då är det tufft. Men det finns mycket information att få. Du behö-

ver inte ta reda på allt på egen hand.

Om jag vill tänka över min klädkonsumtion under ekofastan, vad kan jag göra?

– De flesta kan ta ett beslut att ha ett köpstopp. Du behöver med största sannolikhet inte gå omkring utan kläder bara för att du inte köper nytt på en tid. Det kan vara ett gott tillfälle att se över impulsen att konsumera.

Därtill tänker hon att är det bra att ha koll på sin garderob, vad som finns i den, vilka kläder du inte längre använder. Hon tipsar om att ordna klädbytardag med sina vänner.

– Om du verkligen vill ha förändring kan det vara bra att undvika frestelser: gå inte i affärer, avprenumera nätbutikernas nyhetsbrev.

Ida Haapamäki tycker också att vi kan öva oss i att känna tacksamhet för våra ägodelar – och uppskattning för de resurser som använts för att vi ska kunna ha dem.

EKOFASTA

• **Hållbar klädkonsumtion** är temat för årets Ekofastakampanj som pågår 6.3–20.4.

• **Lyssna på** ekofastapodden, med bland annat Ida Haapamäki som gäst: ekofasta.fi/poddar.

• **Klädbytarjippo** i biskopsgården i Borgå 9 april. Kolla om din lokala församling vill ordna klädbyttorg.

• **Ekofastaretreat** på Snoan 12–14 april: ekofasta.fi/retreat.